

Tribuna școlii

Revistă săptăminală
editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură
Anul IV (XXV) Nr. 136 (1222)
Simbătă 23 martie 1974
12 pagini și supliment —
1 leu

La un sfert de veac de activitate

TRAIAN POP
adjunct al ministrului educației și învățământului

În aceste zile, se implinesc 25 de ani de cînd a luat ființă revista „Gazeta învățământului”, astăzi „Tribuna școlii”.

În toți acești ani de adînci prefaceri și innoiri, pe care i-a parcurs învățămîntul românesc, „Tribuna școlii” și-a adus o permanentă contribuție la transpunerea în viață a politicii partidului și statului nostru, pe tărîmul instrucției și educației. Revista a fost un tovarăș de nedespărțit al fiecărei educatoare, învățător și profesor, un sfătuitor priceput în nobila misiune ce a revenit școlii de a pregăti și forma tinerele generații.

Prin preocupările sale și prin activitatea desfășurată, revista a reușit să se facă cunoscută în rîndul opiniei publice, să-și câștige stima și încrederea acesteia.

Cu prilejul aniversării a 25 de ani de existență, conducerea Ministerului Educației și Învățământului, în numele celor peste 200 000 de harnici și vrednici lucrători pe ogorul școlii, aduce un călduros salut colectivului redacțional și colaboratorilor săi.

Săptămîna de săptămîna, vreme de un sfert de veac, revista a contribuit la dezvoltarea și îmbogățirea tradițiilor celor mai valoroase ale învățămîntului și gîndirii pedagogice românești, a tezaurului de experiență acumulat de școala noastră în anii construcției socialiste.

Onorînd numele pe care-l poartă, „Tribuna școlii” s-a dovedit, în toți acești ani, o promoatoare a noului, un loc de împlinire a multor idei valoroase, o tribună de dezbateri rodnică a sarcinilor ceieșite din hotărîrile partidului, din prețioasele și permanentele indicații ale secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în scopul ridicării școlii și pedagogiei românești la nivelul științei și practicii învățămîntului contemporan.

Ca organ de presă al Ministerului Educației și Învățămîntului, „Tribuna școlii” a realizat un dialog neîntrerupt cu oamenii de la catedră și a constituit un mijloc eficient și așteptat de informare a corpului didactic și celei mai importante decizii și măsuri privind activitatea școlii.

Cel care va răsfoi — acum sau peste decenii — paginile acestei publicații, va trăi cu siguranță satisfacția reconstituirii drumului ascendent pe care l-a parcurs învățămîntul de cultură generală, în acești ani în care s-a făurit o nouă școală, școala societății noastre socia-

liste. În această amplă cronică a învățămîntului contemporan din țara noastră, va întîlni o bogată galerie de iluștri dascăli care și-au legat numele lor de fiecare izbîndă a școlii noastre, de progresele acesteia.

Valorificînd experiența acumulată de-a lungul acestor ani, sîntem convinși că „Tribuna școlii” va reuși și în viitor să contribuie cu succes la transpunerea în viață a politicii partidului, a statului nostru de dezvoltare și perfecționare continuă a învățămîntului.

În fața școlii, a întregului său corp didactic stă sarcina îndeplinirii în cele mai bune condiții a programului trasat de Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973, plenară care va rămîne înscrisă ca unul din cele mai importante momente ale istoriei învățămîntului românesc.

Una dintre principalele sarcini ale revistei în această etapă o constituie informarea educatoarelor, învățătorilor și profesorilor cu noile cuceriri ale pedagogiei contemporane în domeniul perfecționării metodelor și mijloacelor de învățămînt, cu experiența valoroasă acumulată în munca la catedră, sprijinind pe această cale ridicarea continuă a nivelului procesului de învățămînt, al pregătirii cit mai temeinice a elevilor.

În prezent, după cum este cunoscut, se depun eforturi susținute pentru legarea cit mai strînsă a învățămîntului de producție și de viață. Revista va acorda și pe viitor o deosebită atenție dezbaterii multipelelor probleme pe care le pune pregătirea practică a elevilor.

„Tribuna școlii” este chemată să-și sporească preocupările sale, să găsească noi forme de sprijinire a cadrelor didactice în munca educativă ce o desfășoară cu elevii pentru formarea la aceștia a concepției științifice despre lume și viață, a sentimentelor de dragoste față de patrie, popor și partid, a frăției și respectului reciproc dintre elevii români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare, a prieteniei față de popoarele țărilor socialiste și celelalte popoare ale lumii.

Bilanțul rodnic cu care se prezintă „Tribuna școlii” la această aniversare constituie pentru noi, ea și pentru toți oamenii școlii, o garanție că și în viitor va milita cu și mai multă hotărîre pentru a-și îndeplini sarcinile de mare răspundere ce-i revin în procesul de dezvoltare și perfecționare continuă a învățămîntului nostru.

„Tribuna școlii”, tribuna noastră

Cu ocazia împlinirii a 25 de ani de existență a revistei „Tribuna școlii” aș dori să subliniez, în mod deosebit, activitatea bogată și rodnică pe care a desfășurat-o această publicație pentru a face cunoscută slujitorilor școlii politica partidului și statului nostru în domeniul continuei dezvoltări și modernizării a școlii românești. Țin să amintesc că în paginile acestei binecunoscute publicații au fost ogîndite și probleme — pe care noi le considerăm, pentru învățămîntul superior, foarte importante — privind legătura care ar trebui să existe între învățămîntul universitar și școală.

La această aniversare, îi urez noi și mari succese în contribuția sa la perfecționarea afit de importantului compartiment al culturii, care este învățămîntul.

Prof. univ. dr. GEORGE CIUCU
rectorul Universității din București,
membru corespondent
al Academiei R.S.R.

Deși „Tribuna școlii” este mai vîrstnică decît inițierea sistematică și organizată la nivel de stat a acțiunilor de perfecționare a personalului didactic, este remarcabilă contribuția permanentă pe care a adus-o în analiza și difuzarea ideilor și principiilor care au călăuzit timp de două decenii politica noastră școlară.

Prin natura sa, această contribuție a fost și operațională, căuțînd să ducă pînă în cele mai îndepărtate

locuri de activitate școlară și educațională informațiile cele mai noi, datele cele mai recente, în mod firesc prezentate succint, lapidar, susținînd prin aceasta dezvoltarea unei unități de concepție și acțiune educațională, determinantă în evoluția învățămîntului românesc în anii de după Eliberare.

Prof. dr. doc. DIMITRIE TODORAN
rectorul Institutului central
de perfecționare
a personalului didactic

Fenomenul publicistic din țara noastră este marcat de o nouă și scumpă aniversare: 25 de ani de la apariția primului număr al „Tribunei școlii”.

Continuînd și dezvoltînd — în condițiile noi ale socialismului — tradițiile progresiste ale presei pedagogice din țara noastră, „Tribuna școlii” a militat și militează cu consecvență prin materialele publicate în coloanele sale, pentru democratizarea școlii, pentru perfecționarea și modernizarea învățămîntului românesc.

La cea de a 25-a aniversare, urez din inimă colectivului redacțional al „Tribunei școlii” care a fost, este și va rămîne tribuna noastră, a cadrelor didactice, un sincer „La mulți ani”.

Prof. emerit NICOLAE ANDREI
directorul Liceului
„Nicolae Bălcescu” din Craiova

De aproape un an, mai precis în urma istoricei Plenare a C.C. al P.C.R. din 18-19 iunie 1973, „Tribuna școlii”, această importantă publicație ce contribuie la perfecționarea învățămîntului nostru, a început să fie și pentru noi, educatoarele, un sprijin permanent o adevărată tribună a experienței.

Astăzi, cînd partidul a încredințat învățămîntului preșcolar sarcina de a pregăti pe toți copiii patriei pentru școală, ne simțim legate de revista, de efortul ei de a ridica statutul social și moral al educatoarei, îi adresăm un călduros omagiu.

ALEXANDRINA JUNCU
educatoare emerită, Grădinița nr. 14
din Iași

Conștient de răspunderea pe care o are în asigurarea realizării politicii partidului nostru în demeniul instrucției și educației, în îndrumarea și controlul activității cadrelor didactice și a elevilor desfășurate pe baza hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973, biroul organizației de partid din Școala generală-Dobra are, în permanență, în centrul atenției sale mobilizarea membrilor de partid din școală, a întregului colectiv la îndeplinirea exemplară a sarcinilor care le revin.

Dorim ca aprecierea pe care o facem — că revista ne ajută efectiv în îndeplinirea sarcinilor noastre, că este o reală Tribună a școlii și a cadrelor didactice — să constituie și un îndemn către mereu mai bine și mai eficient.

Inv. CORNELIA CĂCEU
secretarul Organizației de partid
din Școala generală-Dobra,
județul Hunedoara

Sărbătoare la 25 de ani de muncă

Prof. MARIA STANESCU
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

„Tribuna școlii”, continuatoarea revistei „Gazeta învățămîntului”, a servit cu dăruire, cei 25 de ani de activitate, politica partidului nostru de așezare a învățămîntului pe solide temelii științifice și democratice.

În activitatea desfășurată de revista de-a lungul celor două decenii și jumătate de la apariție, regăsim, etapă cu etapă, preocupările majore ale cadrelor didactice și ale sindicatelor din învățămînt care — în cadrul acțiunii generale a sindicatelor din țara noastră, a creșterii rolului și răspunderii lor pentru nivelul de pregătire și de cultură al poporului — au sprijinit cu atașament și responsabilitate îndeplinirea programului partidului nostru în domeniul școlii, măsurile Ministerului Educației și Învățămîntului, activitatea plină de pasiune și de răspundere desfășurată de colectivele didactice din toate colțurile țării.

Scurta istorie a celor 25 de ani — densă prin bogăția evenimentelor din care s-a clădit urecușul nostru continuu spre înălțimile socialismului, prin dinamismul dezvoltării învățămîntului, devenit un bun al maselor, prin totala dăruire a corpului didactic în munca de pregătire a cadrelor de constructori ai socialismului — reflectă totodată participarea largă a sindicatelor din învățămînt la mobilizarea tuturor forțelor pentru împlinirea uneia dintre sarcinile esențiale în construirea vieții noi: pregătirea temeinică a celor chemați să servească în mod competent economia și cultura țării, îndeplinind sarcinile de mare răspundere puse de către partid în toate compartimentele activității umane.

Accasta ne dă temelii să ne exprimăm convingerea că, și în viitor, revista va constitui un mijloc prin care organele și organizațiile sindicale din învățămînt își vor aduce tot mai activ contribuția la îmbunătățirea conținutului activității de învățămînt, la mobilizarea maselor de învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor.

Avînd în vedere condițiile create de partidul nostru pentru desfășurarea unei activități calitativ superioare în toate domeniile economico-sociale, sîntem convinși că „Tribuna școlii” își va spori eforturile pentru reflectarea largă și mereu mai cuprinzătoare a ariei de preocupări și de răspunsuri ale sindicatelor din învățămînt.

Avînd cîinstea ca, în numele Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, să semnez această scurtă privire retrospectivă în numărul ce consemnează 25 de ani de muncă depusă de revista pentru dezvoltarea și perfecționarea școlii noastre — urez colectivului ei redacțional, colaboratorilor și cititorilor ei, tuturor cadrelor didactice, membrilor de sindicat și activului sindical prezent în coloanele revistei, ani de noi împliniri și satisfacții în opera mareașă pe care o slujesc cu atîta devotament și abnegație: pregătirea, la nivelul sarcinilor puse de către partid, a tineretului patriei noastre socialiste.

Noutăți la Biblioteca centrală pedagogică

Biblioteca centrală pedagogică — spunea într-un interviu luat recent de un redactor al revistei noastre tovarășului Sandu Lăzărescu, director adjunct — și-a asumat sarcina de a îndruma metodologic bibliotecile Caselor corpului didactic, în structura lor adevărate biblioteci pedagogice județene, cărora le-a trimis spre difuzare un număr de 350 de bibliografii elaborate de colectivul bibliotecii pe teme de educație și învățământ. De asemenea, li s-a transferat un număr de 7262 de volume de specialitate. Totodată, li s-au reparat și 91260 de metri de bandă magnetică după emisiuni radio. De acord cu direcția de resort din Ministerul Educației și Învățământului, s-a stabilit și profilul acestor biblioteci, preponderent pedagogice (lite-

ratură pedagogică propriu-zisă; lucrări privind dezvoltarea învățământului românesc; lucrări de sinteză — cursuri, tratate etc.).

Dintre publicațiile de curând apărute și care, după cum se știe, sînt adunate sub denumirea generică „Modernizarea învățământului”, reprezentantul Bibliotecii centrale pedagogice amintește: „Probleme de pedagogie contemporană” vol. IV; „Predarea la clasele I—IV”; „Predarea istoriei la clasele V—XII” — vol. II—III; „Predarea limbii și literaturii române în clasele V—XII” vol. III; „Predarea limbilor străine” — vol. III; și „Bibliografia pedagogiei românești” (anii 1965—1966) — vol. IV.

I. T.

„Natura, prietena noastră“

Casa pionierilor din Arad a găzduit, sub titlul de mai sus, o expoziție de acuarelă, compusă din 30 de lucrări aparținând celor 18 membri ai cercului de artă plastică de la Liceul din comuna Sintana-Arad. Peisajele expuse au adus în ochii vizitatorilor frumusețea meleagurilor natale ale elevilor, au dat expresie, prin graiul culorilor, dragostei copiilor de oameni, de puritate, încrederei lor într-un viitor mereu mai luminos.

Unele lucrări cum sînt cele semnate de elevii Adriana Blidar (clasa a V-a), Emilian Moș și Gabriela Irimoia (clasa a VI-a), Anton Renz, Ioan Cristea și Ferdinand Reinholz (clasa a VII-a), ar putea figura, credem, în orice expoziție națională de pictură a copiilor.

Expoziția elevilor din Sintana a

fost dedicată marilor evenimente ale acestui an: a 30-a aniversare a eliberării patriei și a 25-a aniversare a Organizației pionierilor din țara noastră.

Prof. MIRCEA M. POP
Liceul din Sintana, județul Arad

Șantier editorial

E.D.P. (ianuarie, februarie 1974)

I. Perfecționarea metodelor de învățământ

*** Pedagogia preșcolară, manual pentru liceele pedagogice de educatoare, 1974, p. 502.

Georgeta Munteanu, Elena Bolog, Vișțian Goia — Literatura pentru copii, manual pentru liceele pedagogice și institutelor pedagogice de 2 ani, 1974, p. 258.

E. Varzari, M. Taiban, V. Manasia, E. Gheorghian — Cunoașterea mediului înconjurător și dezvoltarea vorbirii, metodică — manual pentru liceele pedagogice de educatoare, 1974, p. 327.

Elena Gheorghian, Maria Taiban — Metodica jocurilor și a programului distractiv în grădinița de copii, manual pentru liceele pedagogice de educatoare, 1974, p. 167.

Ion Berca, Ionescu-Miciora Eliza Maria — Metodica predării limbii române la clasele I—IV pentru licee pedagogice, 1974, p. 315.

Ion Aron — Metodica predării aritmeticii la clasele I—IV pentru licee pedagogice, 1974, p. 231.

V. Popeangă, N. Roșuț, G. Ștefan — Metodica Istoriei patriei la clasele I—IV, pentru licee pedagogice, 1974, p. 167.

Dumitru Stoica, Lubovia Bușe — Metodica predării geografiei la clasele I—IV, 1974, p. 158.

Ion Serfezi — Metodica predării muzicii la clasele I—IV, pentru licee pedagogice, 1974, p. 165.

Georgiana Gălățeanu — English Poems and Games for Children, 1973, p. 308.

II. Abordarea creatoare a conținutului învățământului

Dimitrie Gusti — Scrieri pedagogice. Colecția „Pedagogia sec. XX”, Studiu introductiv prof. univ. dr. doc. Ion Berca, 1973, p. 327.

Hans Aebli — Didactica psihologică. Aplicație în didactică a psihologiei lui Jean Piaget. Colecția „Pedagogia sec. XX”, trad. din l. franceză de conf. dr. Bianca Bratu, 1973, p. 206.

A. Ferrière — Școala activă. Colecția „Pedagogia sec. XX”, trad. din l. franceză, 1974, p. 186.

III. Integrarea mijloacelor de învățământ în procesul instructiv-educativ

Eugen Novac — Instalații didactice. În laboratoarele didactice universale din Baia Mare, 1973, p. 137.

„Forum“

Revista învățământului superior, nr. 2

În acest număr:

Dezbateri: Dezvoltarea învățământului superior de scurtă durată
• Universitaria • Epistemologia didacticii universitare • Îndrumarea nemijlocită a studenților • Dinamica învățământului superior românesc
• Nicolae Iorga despre învățământul universitar • România în lume
• „Școala de la Frankfurt” • Rolul femeii în societatea socialistă • Tradiție și inovație în biologie • Funcția productivă a învățământului • Dicționarul filozofic la a doua ediție • Logică și filozofie • În medias res • Subiecte didactice • Cronica ideilor.

Consiliul profesoral I.C.P.P.D.

La începutul acestei săptămîni, la Biblioteca centrală pedagogică, sub conducerea prof. dr. doc. Dimitrie Todoran, rectorul I.C.P.P.D., a avut loc ședința consiliului profesoral al institutului. Au participat membrii Consiliului, reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățământului, ai unor institute de învățământ superior din București, precum și reprezentanți ai filialelor I.C.P.P.D. Pe ordinea de zi a lucrărilor Consiliului, un loc central l-a ocupat informarea cu privire la realizarea planului de cuprindere în anul universitar 1973—1974 de institut și filialele sale. A prezentat o informare prof. dr. doc. Vasile Cucu, prorector I.C.P.P.D., după care, reprezentanții filialelor Iași, Craiova și Timișoara au făcut diferite comunicări privind îndeplinirea integrală a planului de cuprindere a profesorilor (educatorilor și învățătorilor) în forme de perfecționare, cursuri inițiate de I.C.P.P.D. pentru directori și inspectori școlari, precum și chestiuni privind elaborarea și tipărirea lecțiilor și materialelor etc. În încheierea dezbaterilor a luat cuvîntul prof. dr. doc. Dimitrie Todoran, rectorul I.C.P.P.D.

N. S.

„Învățare“ și educație

Procesul de învățământ presupune „învățare”, comunicare și însușire de cunoștințe, formare de deprinderi necesare pentru viață, ceea ce înseamnă, în ultimă instanță, fundamentarea „zestrei” ce va fi valorificată ulterior. Practica, viața, confirmă însă că simpla acumulare de fapte nu înseamnă nimic, atîta timp cît valorile științifice și umanitare cu care școala îl pune în contact pe elev nu se consolidează într-un sistem de gândire, într-un ansamblu de trăsături ale caracterului uman. Actul învățării este, prin însăși natura lui, un act de educație. Educatorul îndrumă pe elev să învețe, să-și însușească cunoștințele nu în primul rînd pentru „a ști”, ci pentru a se forma ca om. Abstractele formule matematice sau chimice, legile fizicii, marile adevăruri social-politice, economice, etice și estetice rămîn literă moartă dacă tinerii nu găsesc puntea de legătură între toate acestea și viață, dacă ceea ce învață nu-i mobilizează spre a deveni mai puternici, mai hotărîți, mai buni, mai capabili să înfrumusețeze lumea în care trăiesc.

Educatorul, învățător sau profesor, trebuie să se obișnuiască cu ideea că misiunea lui nu e aceea de a se face „curea de transmisie” între tratatele științifice și elevi; sînt alte mijloace care ar putea înlocui această funcție minimală a educatorului. A transmite cunoștințe și a fi preocupat doar de însușirea corectă a acestora de către elevi înseamnă a abdica de la adevărata misiune a educatorului, aceea de a făuri oamenii de care societatea are nevoie. În această privință, educatorul va fi întotdeauna de neînlocuit, imposibil de suplinat de vreun alt mijloc. Așadar, nu cunoștințele înseși, prin volumul lor, constituie conținutul fundamental al realizării lecțiilor și celorlalte forme de activitate, ci funcția formativă pe care o îndeplinește transmiterea de cunoștințe. Datele de strictă specialitate, mai ales cînd e vorba de amănunte nesemnificative, se vor uita foarte repede.

Iată de ce socotim că modernizarea învățământului presupune, în primul rînd, înțelegerea profundă a actului didactic ca act de educație. Orice activitate școlară și extrașcolară trebuie concepută și realizată în lumina acestui obiectiv, iar eficiența muncii educatorului apreciată nu atît prin „cît” au învățat elevii, ci prin prisma a ceea ce va rămîne durabil în bagajul lor pentru viață.

Prof. GHEORGHE MOVILĂ
Liceul din Comănești, jud. Bacău

„Ochii toți la mine!”

Indemnăm elevii adesea (poate chiar prea des) să fie atenți. E mai mult decît un îndemn, e o cerință importantă, fermă, obligatorie, pentru că se lucrează fără spor cu elevii neatenți. Dar, cum atenția se manifestă în felurite chipuri și e ușor să se îndrepte în direcții diferite, am vrut să verificăm cam ce înțeleg elevii de clasa I cînd se așteaptă din partea lor, cînd li se cere să fie atenți.

„Adică să mă uit la tovarășă”, ne-au spus copiii, iar cum majoritatea răspunsurilor limitau la acest unic indiciu comportamentul elevului atent, ne-am amintit versurile cîntate la școală de generația profesorilor de azi, și de ieri, de pe cînd erau elevi: „...ochii toți la mine, mîinile la piept!...”. Identificăm aici două norme esențiale pentru lecția tradițională, centrată pe activitatea profesorului.

E foarte bine dacă elevii noștri „se uită la tovarășă” și caută să înțeleagă ce explică, ce lucrează învățătoarea, profesorii. E și mai bine însă, dacă vor cîștiga din ce în ce mai mult teren în lecție și alte modalități — adaptate vîrstei elevilor, obiectului de învățămînt, personalității educatorului ș.a. — de manifestare a atenției elevilor; pentru observații independente, lucrări de creație, experiențe proprii, pentru studierea manualului și a altor surse bibliografice, pentru urmărirea dezbaterilor. Nu ne sînt necesari elevii care doar „se uită la tovarășă”, ci care participă cu interes la lecție. Lor nu mai avem de ce să le tot spunem; „fiți atenți!”.

LUMINIȚA CHIVIRIGA

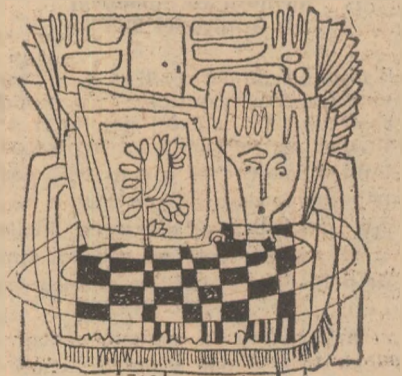
Oaspeți la redacție

Zilele acestea, redacția revistei „Tribuna școlii” a primit vizita unei delegații de ziaristi din R. P. Ungară. Delegația — compusă din Biró Teréz, de la Népszava din Budapesta, dr. Bényei József, de la Hajdu-Bihari Napló, din Debrecin, Farkas Kálmán, de la Kelet-Magyarország din Nyregyháza, redactori cu probleme de învățămînt și tineret ale acestor publicații — s-a interesat de problemele principale care stau în atenția „Tribunei școlii” și a ediției sale în limba maghiară „Tanügyi Ujság”, de stilul de muncă al revistelor, atît în cadrul colectivului redacțional cît și cu colaboratorii. Totodată, oaspeții au răspuns la întrebările ce le-au fost adresate cu privire la sarcinile cele mai actuale care stau în fața învățământului din țara prietenă și modul în care presa sprijină îndeplinirea lor.

Învățămîntul liceal și tehnic profesional nr. 2 — 1974

În acest număr:

• O sarcină permanentă și de prim ordin a școlii: ridicarea nivelului pregătirii elevilor • Despre formarea cadrelor vorbesc primii secretari ai comitetelor județene de partid Olt, Vâlcea și Vrancea • Problematizarea ca principiu și procedeu didactic • Metoda cazurilor • Pedagogia aptitudinilor profesionale • Ghid de tehnologie didactică pentru maistrii-instructori • Itinerar în lumea profesiunilor.

Fiecare educator, învățător și profesor din întregul sistem de învățământ trebuie să fie atât un bun specialist în domeniul său, cât și un bun educator comunist.

(Din cuvântarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 noiembrie 1971)

Depinde de noi

S-ar părea că este cu totul de prisos a vorbi despre funcțiile educaționale ale profesorului. Ele derivă din rolul său social.

Considerăm că este absolut necesar să pășim la această primă operație de autoclarificare: ce anume depinde de noi și ce anume ne depășește. Cu alte cuvinte, să nu invocăm motive menite să justifice prin lipsuri dependente de factori „externi”, carențele existente în activitatea proprie. Să ne referim la câteva exemple pe care ni le oferă practica școlară.

Iată, de pildă, problema mult dezbătută a conținutului învățământului. De ani de zile ne plingem (în definitiv cui? și de la cine așteptăm „dezlegarea”?) că programele școlare sînt deficitare, că manualele școlare nu corespund, că metodele de specialitate — adevărate colecții de „prescripții” didactice — nu sînt cum ar trebui să fie, că dotarea școlilor cu mijloace tehnice moderne nu este satisfăcătoare ș.a.m.d.

Ne-am obișnuit să privim lucrurile mai mult prin această optică, chiar și atunci cînd este cazul să examinăm mai îndeaproape ce se întîmplă (sau nu se întîmplă) la nivelul materiei de specialitate (profesorul — în relații cognitive-formative cu elevii), al colectivului pedagogic al clasei (dirigintele), al conducerii școlii (directorul), al inspectoratului școlar. Cum se explică atunci faptul, că, folosind aceleași metode, programe, manuale, mijloace tehnice, mulți profesori de specialitate, numeroase colective pedagogice ale claselor, precum și multe școli în ansamblu, obțin cu elevii lor rezultate bune și chiar foarte bune la învățătură? Apare evident că valențele formative ale procesului instructiv nu se fructifică prin simpla aplicare, în spirit conformist, a metodelor, programelor școlare etc. Aceasta este un adevăr banal, de toată lumea cunoscut, dar nu și întotdeauna practicat.

Este deci vorba de a reexamina unele poziții și de a schimba unele mentalități, mai mult sau mai puțin înrădăcinate.

Înainte de toate, se cuvine ca profesorul să-și revină în întregime funcțiile sale legitime, ce decurg din rolul său social de educator. Pentru un profesor bine pregătit, animat de o nepotolită dorință de a-și forma intelectual, social și moral elevii, instrumentele respective de lucru, oricîte lipsuri ar avea, nu pot să devină obstacole de netrecut în ca-

lea aspirațiilor sale educaționale. Avem atîtea și atîtea exemple grătore de dascăli, neobosiți în eforturile lor de desăvirire a măiestriei didactice. Dacă aceasta este realitatea, cine îl împiedică pe directorul școlii să valorifice măiestria lor pedagogică în folosul întregului colectiv didactic? În acest fel procedează foarte mulți directori, reușind să-și elaboreze un stil propriu de muncă. Nu este indiferent cum se fac notațiile cu prilejul asistențelor la lecții și cum li se dă curs. Una e cînd directorul discută cu profesorul, dîndu-i indicații pe baza unor impresii fugare, alta e cînd directorul studiază sistematic metodele de lucru ale profesorilor asistați la lecții, face corelări cu prestațiile școlare ale elevilor la disciplinele respective, după care supune dezbaterii consiliului profesoral constatările făcute și, în felul acesta, se străduiește să extindă metodele avansate de lucru.

La rîndul lor, inspectoratele școlare se impune să lupte pentru introducerea aceluiași stil de muncă la unitățile în subordine. Se înțelege că aceasta presupune un alt mod de a concepe inspecțiile școlare. Legătura cu terenul nu se poate solda numai cu dresarea unui „proces-verbal” de inspecție. Datele consemnate în aceste documente vor duce pe parcursul anilor la colectarea și acumularea unui foarte bogat material factual. Ce ne spune acest material într-o problemă sau alta? Cine îl studiază și-l prelucurează? De ce natură sînt generalizările metodico-științifice la care ne conduce analiza datelor?

Dinamica procesului de dezvoltare intelectuală a elevilor, dezvoltarea elementelor noului în vederea promovării lui, depistarea cauzelor care generează rămînerea în urmă la învățătură, a faptelor de indisciplină școlară ș.a.m.d. — toate acestea nu se deschid la „prima vedere” inspectorului școlar. Îndrumările nemijlocite rezolvă cazurile rigurose individualizate. Cît de frecvente în sens pozitiv (sau negativ) sînt însă faptele constatate și ce ne spun ele? La această întrebare primim răspuns numai prin prelucrarea calitativă a datelor oarecum „brute” culese de pe teren, pe o perioadă dată de timp (trimestru, semestru, an școlar etc), într-o problemă educațională sau alta.

Pe această cale, inspectoratul va ajunge la o imagine de ansamblu asupra stării actuale a învățămîntului din județul său, va putea să separe cauzele reale, care generează efectele (dorite sau nedorite), de cele aparente și va ajunge la problemele nodale și prioritare în ordinea rezolvării lor.

Prof. univ. dr. docent A. CHIRCEV

Conștiința politică — conștiința activă

Aprecierea făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu în Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 noiembrie 1971, asupra cadrelor care predau științe sociale, conferindu-le titlul de activiști ai partidului, obligă la reflectare adîncă asupra rolului pe care aceștia îl au în formarea tinerei generații: înarmarea ei cu concepția materialist-dialectică, concepția partidului nostru.

Procesul de învățămînt privit ca un proces de formare a conștiințelor individuale nu poate fi așezat în afara realităților economico-sociale, în afara politicului.

Practica pedagogică arată că formarea convingerilor la elevi este concepută ca un proces continuu din clasele mici pînă la sfîrșitul școlarității, urmînd apoi să se desăvîrșască în alte forme de învățămînt. Predarea științelor sociale, începînd cu clasa a VII-a și terminînd cu ultimul an de liceu, oferă posibilități largi educatorului comunist să realizeze prin mijloace și metode variate educația politică a elevilor, dar nu privită ca scop în sine, ci în sens larg cuprinzător, astfel încît conștiința politică să-și pună amprenta pe întreaga fizionomie spirituală a tînărului, avînd o finalitate precisă: angajarea conștientă cu toate forțele în efortul colectiv de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate. Cunoștințele dobîndite de elevi în cadrul orelor de științe sociale, orientarea acestora spre cunoașterea politicii partidului, înțelegerea naturii orînduirii noastre își găsește o completare armonioasă în practica productivă organizată în atelierele școlare și pe lîngă întreprinderi, unde elevii au posibilitatea să se convingă nemijlocit de realitățile vieții noi, socialiste, de cerințele acesteia față de tînăra generație. Această îmbinare dintre rolul formativ al științelor sociale și al practicii productive se realizează în sensul că elevul nu este pus să contemple realitatea, realizările oamenilor muncii, ci să participe activ la ele în mod afectiv și efectiv. Conștiința politică formată în școală se obiectivează astfel în relațiile dintre

elevi și societate printr-o atitudine de înaltă valoare etică față de îndatoririle ce le revin ca cetățeni. Una din direcțiile fundamentale în care acționează conștiința politică este noua atitudine față de muncă, privită ca activitate conștientă de producere a bunurilor materiale și spirituale. Prin specificul obiectului pe care-l predă, profesorul de științe sociale are posibilitatea să trezească în conștiința elevilor dragostea față de muncă, să-i orienteze profesional în funcție de înclinații și aptitudini spre diferite meserii, arătîndu-le că societatea noastră are nevoie de oameni bine pregătiți, capabili să execute o muncă utilă, fizică sau intelectuală, de un raport echilibrat de cadre, care lucrează în industrie, agricultură, sau în alte domenii de activitate. Sînt numeroase lecțiile la care se poate aborda direct această chestiune. De exemplu, la clasa a VII-a: Dreptul la muncă, drept fundamental al cetățenilor, la anul al II-lea în lecțiile din manualul de economie politică și din cel de socialism științific despre societatea socialistă multilateral dezvoltată.

În acest sens, Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Conferința pe țară a cadrelor de conducere din unitățile agricole de stat și cooperatiste constituie un document-program de importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea agriculturii socialiste. Avantajele oferite de organizarea socialistă a agriculturii nu pot fi fructificate mai ales fără specialiști în această direcție, fără oameni cu pasiune și dăruire pentru munca agricolă. Considerăm că și în acest fel este necesar să-i orientăm pe elevi.

Conștiința politică cuprinde așadar, nu numai cunoașterea tezelor teoretice ale învățămîntului marxist-leninist, cît, mai ales, traducerea acestora în realitatea concretă, capacitatea de adaptare practică a tînărului la nevoile societății.

Modernizarea învățămîntului duce implicat la modificarea relației profesor-elev. Specificul obiectelor din cadrul științelor sociale face ca acest raport să se realizeze sub forma unui dialog între elevi și profesor, pornind de la documentele de partid, de la realitățile vieții noastre, astfel încît, pe baza acumulărilor succesive ale elevilor, participarea la lecția nouă să se facă deliberat, profesorul conducînd discuțiile, accentuîndu-le pe cele de esență.

Prof. ION CERNAT
Liceul din Vama, județul Suceava

Fiecare lecție —

o fereastră spre

realitatea contemporană

O etapă nouă de progres a României socialiste, o treaptă spre un viitor inimaginabil pentru generațiile anterioare, așa am putea defini sintetic epoca pe care o trăim. Făurim istoria zilelor noastre și personalitatea celor ce, la rîndul lor, vor fi constructorii celei de mîine. Mai e nevoie să argumentăm atenția deosebită pe care partidul și statul nostru o acordă formării și dezvoltării multilaterale a personalității tînărului nostru? Un tînere revoluționar care se pregătește astăzi conștient să devină cetățeni utili societății de mîine, un tînere capabil să continue activitatea de instruire și după terminarea școlii, așa cum o cere contemporaneitatea, un tînere care și-a însușit nu numai cuceririle științei și tehnicii moderne, dobîndind totodată deprinderi practice cît mai temeinice.

Iată sensul tuturor eforturilor de modernizare a învățămîntului nostru, de legare mai strînsă a acestuia de realitate, de viață. Nu ne modernizăm pentru a fi la modă. Pentru domeniul învățămîntului cuvîntul modern are o accepție clară: modern este acel proces instructiv-educativ care formează un tînere util societății în care acesta se dezvoltă.

Avem datoriu, așadar, cum s-a subliniat deseori în documentele de partid, în cuvîntările secretarului general al partidului nostru, să formăm un tînere comunist, să creăm elevilor noștri convingeri politice solide, bazate pe o gîndire cultivată, flexibilă, capabilă oricînd să înțeleagă și să recepteze noul și nu să ne mulțumim cu însușirea de către aceștia a unor definiții rigurose exacte, dar rupte de realitățile contemporane.

E un truism faptul că educația nu se face numai în oră, la clasă. Cu atît mai mult, educația politico-ideologică a elevilor nu e o activitate temporară, înfîmptătoare, ci o permanență în munca fiecărui profesor.

Nu există obiect de învățămînt la care profesorul să nu găsească numeroase resurse pentru educația comunistă a elevilor. În acest sens, fiecare lecție poate deveni o fereastră deschisă către realitățile societății noastre.

Disciplinele de învățămînt chemate însă să demonstreze mai convingător elevilor complexitatea societății pentru care se pregătesc a-i deveni constructori, cele care au la îndemînă, în acest sens, numeroasele exemple din realitate sînt științele sociale. La toate obiectele de învățămînt profesorul actualizează cunoștințele transmise. La economia politică socialistă, la socialismul științific, la filozofia marxistă realitatea noastră socialistă este însăși obiect de învățămînt. Multe dintre discipline apelaază la faptul istoric. Și aici științele sociale sînt avantajate. Ele oferă un model al felului cum prelucrarea faptului istoric poate fi eficient realizată în scopul înțelegerii de către elevi a contemporaneității.

Iată de ce, alimentate direct de realitatea politică și socială, aceste științe au datoriu nu numai să fiină pasul cu această realitate, ci să se situeze în fruntea celorlalte discipline de învățămînt în ceea ce privește acțiunea de informare și formare a elevului, să-i determine acestuia o atitudine participantă.

Modalitatea de concretizare a acestei atitudini este munca. După atitudinea pe care o are elevul față de muncă, o muncă utilă societății în care trăiește, profesorul are posibilitatea să aprecieze frăncia convingerilor acestuia, educația politică, atașamentul față de patrie și partid.

Profesorul de științe sociale este conștient, desigur, de rolul imens pe care-l are în dezvoltarea acestei atitudini participante din partea elevilor săi, de faptul că el, propagandist al politicii partidului, are menirea să-l ajute pe elev să intre în realitatea socială.

Deferminat și de actualitatea cunoștințelor pe care le transmite, profesorul de științe sociale are obligația de a căuta și cele mai eficiente metode și mijloace pentru a-l ajuta pe elevi să-și însușească aceste cunoștințe, înțelegînd, totodată, că o lecție modernă nu e cea pe care o fiină într-o sală ornamentată mai mult sau mai puțin cu grafice și fotografii sau cea în care folosește o cantitate cît mai mare de mijloace tehnice moderne.

Nu, o lecție modernă e aceea care l-a introdus pe elev în realitatea zilelor noastre, cea care l-a determinat să ia o atitudine. Modernă e, fără îndoială, orice lecție ce a adăugat personalității elevului încă o trăsătură caracteristică cetățeanului societății noastre socialiste.

CORNELIA GIRMACEA

Colaborarea dintre grădiniță și școală

Pentru a se cunoaște contribuția grădiniței la pregătirea pentru școală a copiilor, în vederea sporirii eficienței și calității acesteia, în ultimii ani, colaborarea dintre grădinița noastră și școală a pășit pe o treaptă superioară.

Pentru ca învățătorii să poată constata preocuparea educatoarelor în pregătirea preșcolariilor pentru școală, la sfârșitul primului trimestru din acest an școlar, am organizat la grădinița noastră două lecții deschise, la două grupe mari: jocul didactic „Cu ce călătorim” și o activitate de reprezentări matematice. La ambele lecții, au asistat toți învățătorii care predau la clasele I-IV.

După felul cum au acționat copiii în cadrul jocului, s-a putut constata contribuția grădiniței la dezvoltarea rapidității în gândire și acțiune, copiii rezolvând sarcina didactică în mod rapid și corect. Li s-au creat situații problematice pe care le-au rezolvat prin stabilirea unor judecăți și raționamente simple. Fiind conduși spre generalizare și abstractizare, copiii au reușit să clasifice mijloacele de locomotivă după locul de unde circulă: pe pământ, pe ape, în aer.

În strinsă corelație cu dezvoltarea gândirii, a fost evidențiată contribuția jocului didactic la dezvoltarea limbajului. Copiii au reușit să facă o descriere a fiecărui mijloc de locomotivă printr-o exprimare corectă, în propoziții dezvoltate și fraze.

În formarea reprezentărilor matematice, se constată rezultatele bune în efectuarea de operații concrete cu obiectele după diferite criterii,

ordonarea obiectelor mulțimii în șir crescător și descrescător. În ceea ce privește exprimarea rezultatelor comparării mulțimilor cu ajutorul numerelor, se constată că actuala programă prevede prea puține activități de verificare a cunoștințelor despre număr și că unii copii întâmpină greutăți în exprimarea valorii cantitative a numerelor, în special în ce privește efectuarea numărării în ordine descrescătoare. Aceasta impune ca noua programă să prevadă mai multe activități de verificare a cunoștințelor despre număr, pentru însușirea conștientă a noțiunii de număr și a numerăției (de la unu la zece).

Având în vedere unele dificultăți ce se întâmpină în primele luni de școală în însușirea scrisului, din cauza efortului fizic la care sînt supuși copiii în reproducerea semnelor grafice, grădinița noastră și-a intensificat munca de familiarizare a copiilor cu acestea, valorificând posibilitățile existente prin activitățile de construcție, modelaj și desen decorativ.

Colaborarea dintre grădiniță și școală este o necesitate. Ea se poate realiza cu rezultate bune, răspunzând astfel sarcinilor trasate de Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din 18-19 iunie 1973 pentru „o mai bună continuitate între educația preșcolară și primele clase ale școlii generale, într-o concepție unică”.

AURORA ALEXANDRIUC
directoarea
Grădiniței din comuna Macea,
județul Arad

Semnificații educative ale contactului cu realitatea

Alături de alte mijloace instructiv-educative, de mare importanță sînt vizitele și excursiile. În funcție de timpul în care acestea se desfășoară, excursiile sînt de scurtă durată, efectuate în câteva ore sau cel mult o zi, în împrejurimile localității unde se află grădinița, și excursii mai depărtate, în țară, de obicei în coloniile de vară.

Excursiile, ca un proces final ce încheie un ciclu de activități, sînt indicate să se desfășoare după activitățile de observări, lectură după imagini, căci lărgesc și îmbogățesc sfera de reprezentări ce vor constitui baza dezvoltării noțiunilor și gândirii copiilor. Temele „În capitala patriei”, „În pădure”, „Prin patria noastră”, adănesc procesul de însușire a unor noțiuni, referitoare la mijloacele de locomotivă, la formele de relief (munți, deal, cîmpie), la diversitatea de plante și animale din diferite zone ale țării, constituind o bază importantă de formare a noțiunilor geografice.

Folosind, în desfășurarea lor, diferite metode ca problematizarea, descoperirea, observarea analitică, un sistem de expunere sistematică a cunoștințelor, vom contribui la dezvoltarea gândirii și vorbirii copiilor, la dorința de a cerceta natura și a o proteja.

Este necesar să folosim permanent comparații între diferitele noțiuni, ca spre exemplu între munte și deal, lac și riu, sat și oraș, să dăm și o justă orientare ideologică a activității de cu-

noaștere, să arătăm, pe înțelesul copiilor, realizările construcției socialiste, strădania partidului nostru de a crea tuturor copiilor, tuturor oamenilor muncii, o viață fericită. Cu acest prilej, le vom dezvolta admirația și mîndria că aceste frumuseți și bogății sînt ale noastre, ale tuturor copiilor, părinților și bunicilor. Ei vor înțelege de ce țara noastră este vizitată de foarte mulți turiști care vin să admire minunatele prielști, întîlnite la tot pasul.

Treptat, educatoarea, urmărind să formeze sentimente ale internaționalismului proletar, conduce, prin analogie, folosind și ilustrate, gândirea copiilor, spre a înțelege că și alte țări sînt frumoase, au grădinițe și blocuri, păduri-munți și lacuri, copii sănătoși și oameni harnici, că între țara noastră și alte țări s-au statornicit legături de prietenie, colaborare și ajutor reciproc. Va aminti cu aceste ocazii, vizitele cretarului general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, în diferite țări ale lumii, pe care copiii le-au văzut negreșit în nenumăratele emisiuni de la televizor.

Excursiile și vizitele, folosite ca activități de instruire și educație, sînt accesibile și plăcute și au o contribuție importantă la educarea comunistă a copiilor.

IOANA FUMEA,
inspector școlar al municipiului
București

Educatoarea — al doilea părinte

Am început să ne obișnuim din ce în ce mai mult, în ultimul timp, cu creșterea rolului social al educatoarei în dezvoltarea copilului preșcolar, în viața societății noastre.

Dar, ceea ce ni se pare demn de un studiu din ce în ce mai aprofundat, în actualul stadiu de dezvoltare a învățămîntului preșcolar, sînt multiplele și nuanțatele legături care unesc și diferențiază influența educatoarei de cea a mediului familial al copilului, felul cum se produce acest „transplant” al micului vîlstar, de sub lumina blind-maternă și ocrotitor-paternă a familiei în miinile „grădiniței” de suflete și minți, care înfăptuiește primul act de socializare a copilului, educatoarea.

La vîrsta aceasta, copilul nu posedă altă știință, în afara jocului — dar pe aceasta o posedă desăvîrșit !; la vîrsta aceasta dependența lui față de familie este mult mai acută, mai puternică, decît mai tîrziu. Copilul de trei, patru, sau cinci ani vine în grădiniță numai din familie, din singurul ei proces educativ. În alte forme de învățămînt, de mai tîrziu, el a trecut deja prin măcar un sistem organizat de educație. Concluzia: pentru a nu-l traumatiza, educatoarea va fi obligată să preia o parte din metodele de educație ale părinților, respectînd, bineînțeles, particularitățile instituționale specifice grădiniței. Ce metode va prelua? În primul rînd, dragostea părinților, ca mod de abordare a copilului, afectivitatea lor în-născută, care se va transforma în comportarea afectivă nemimată, autentică, a educatoarei, pentru că pe aceasta copiii o „simt”... E știută, apoi, grija părinților de a-i învăța pe copii să vorbească, să-și însușească mijloacele unui sistem corect de comunicare cu cei din jur. Tot părinții sînt interesați să vadă, la copiii lor, ivindu-se acele deprinderi de viață autonomă și de comportare politicoasă, respectuoasă, cu adulții și cu ceilalți copii. Toate aceste „dorințe” ale familiei se transformă în obiective educaționale ale grădiniței.

Primul element de noutate, pentru copil, în noul său mediu, este colectivitatea, și anume, o colectivitate de aceeași vîrstă. O primă sarcină importantă a educatoarei va fi, deci, să ușureze adaptarea copiilor la condiția de membru al colectivității. O altă sarcină va fi instituirea unui sistem organizat

de educație, cu caracter de proces; instituirea unui regim de viață ordonat, cu program regulat, diferit de cel din familie.

Transferînd unele „metode” de educație ale familiei, educatoarea va elimina însă, hotărît, subiectivismul personal și excesele de tot felul, de care mulți părinți nu scapă, de la regimul supraalimentar pînă la teribila „răzgîială”.

O sarcină nouă, majoră, a educatoarei este pregătirea preșcolariilor pentru școală; aceasta, de fapt, le subordonează pe toate celelalte, ea este obiectivul educativ prioritar al grădiniței. În această direcție urmează educatoarea să-și transfere, la rîndu-i, metodele, factorii de educație ai familiei. De altfel, precizînd sarcinile ce revin Organizației pionierilor, creatorilor de artă și literaturii și altor factori educativi, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la a II-a Conferință națională a Organizației pionierilor, a spus: „Am lăsat mai la urmă familia, nu pentru că rolul familiei în educarea copiilor se situează pe ultimul plan, ci, dimpotrivă, se află pe primul — și pentru că doresc să mă adresez tuturor părinților cu chemarea de a acorda mai multă grijă educării copiilor patriei noastre”.

Cunoscînd bine sarcinile educatoarei, părinții se vor strădui să-și adauge influența lor în domeniul pregătirii pentru școală, se vor strădui să înțeleagă particularitățile individuale ale copilului lor, să consolideze acele deprinderi ce i se formează în grădiniță, să sprijine dezvoltarea gândirii lui, printr-o acțiune sinergică, să-l ofere noțiuni morale, în sfîrșit, să-l facă să cunoască și să iubească mediul socialist.

Iată, în asemenea condiții, cum poate deveni părintele un al doilea educator al copilului, după cum educatoarea poate deveni, cu succes, o a doua mamă, care ajută — cu multă măiestrie, cum și este necesar, într-un asemenea transplant — tuturor „mlădițelor” din grădiniță, fără excepție, să crească drept și viguros, pentru a nu mai da justificare proverbului: „Copilul, ca și copacul, dacă de mic se strîmbă, anevoie se mai îndreaptă”.

Prof. DOINA STERESCU

PRIMA TREAPTĂ

Am urmărit cu mult interes dezvoltarea ce se desfășoară în coloanele „Tribunei școlii” pentru îmbunătățirea și amendarea programelor și manualelor de la clasele I-IV. Interesul mi-a fost stimulat de faptul că liceul nostru, funcționînd și cu clasele I-IV, conducerii școlii îi revine sarcina de îndrumare și control ale acestor clase. Din motive ușor de înțeles, dar mai greu de explicat, una din clasele I cuprinde în majoritate elevi care au frecventat grădinița, în vreme ce cealaltă cuprinde foarte puțini asemenea „inițiați”.

Asistînd la mai multe ore, la ambele clase, am constatat că, deși strădaniile celor două învățătoare sînt aproape egale, rezultatele sînt mult mai bune în primul caz. Cu acest prilej m-am convins și mai profund cît de îndreptățită este importanța pe care Plenara C.C. al P.C.R. din 18-19 iunie 1973 o acordă învățămîntului preșcolar, ca primă treaptă a învățămîntului.

Reimprospătîndu-mi unele probleme privind metodică muncii în grădiniță, am planificat cîteva asistențe, la cele două unități preșcolare din comuna noastră. Am urmărit mai multe activități, dar ceea ce mi-a

reținut în mod deosebit atenția a fost activitatea desfășurată la grupa mare a viitorilor școlari avînd ca temă „Reprezentări matematice”. Avînd ca generic jocul „Cine face la fel ca mine?”, activitatea a avut de fapt tenta unei lecții de matematică modernă. În coșulețe frumos confecționate, copiii au primit fiecare mai multe jetoane reprezentînd ursuleți, mere, stropitori. Educatoarea a confecționat, de asemenea, o tablă de carton cu buzunărașe, în care, păstrînd regula jocului, a introdus pe rînd grupe de jetoane, cerînd copiilor să procedeze la fel cu jetoanele lor. După ce s-au

constituit trei grupe diferite — ca număr de jetoane și reprezentări — educatoarele le-au cerut copiilor să precizeze că fiecare grupă reprezintă o mulțime de obiecte, să remarce că există pe panou mulțimi mai mici și mai mari de obiecte. Această activitate, începută ca joc și terminată cu concluzii de valoare teoretică, m-a convins de două lucruri: a) grădinița asigură copiilor premisele însușirii mai rapide a cunoștințelor; b) necesitatea introducerii elementelor de matematică modernă la clasa I.

Prof. D. LUPĂȘCU
directorul Liceului
din comuna
Baia de Arieș,
județul Alba

**LA ȘCOALA TRADIȚIEI ÎNAINȚATE
A ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ROMÂNESC**

În 30 de ani, un singur elev repetent

Convorbire cu învățătorul emerit GH. SIRETEANU
de la Școala generală nr. 21 din Iași

Apropiindu-ne de finele trimestrului al doilea din acest an școlar, în care s-a adunat o bogată experiență în realizarea sarcinii trasate de Plenara C.C. al P.C.R. din 18-19 iunie 1973 de a realiza promovări integrale ale claselor de elevi, în momentul în care toate cadrele didactice din țară, la inițiativa Ministerului Educației și Învățămîntului — care a condus nemijlocit acțiunea — a analizat cu răspundere nivelul calitativ al pregătirii elevilor și situația lor școlară, ni se pare justificată deschiderea noastră permanentă către tradiția și experiența valoroasă existentă la catedră. Aceasta constituie nu numai un act de restituire a unor valori inestimabile, dar, mai ales, un prilej de studiu pentru fiecare în dobîndirea unei pregătiri corespunzătoare abordării individuale a fiecărui elev, în repartizarea diferențiată a muncii din cadrul clasei, a grupelor de copii, în intensificarea eforturilor de a lucra stăruitor cu elevii care pînă în această etapă s-au dovedit a fi mai slabi la învățatură.

Ne-am adresat învățătorului emerit Gh. Sireteanu cu dorința de a ne înfățișa unele aspecte ale activității sale la catedră.

— Așadar, tovarășe Sireteanu, cu ce ați dori să începeți?

— În cei aproape 30 de ani de activitate am fost preocupat nu atît de ceea ce sînt copiii la venirea în clasa I, deși și acest lucru este important, ci de ceea ce pot deveni prin activitatea școlară. O bună parte din timp, aproape 20 de ani, am lucrat cu copii care nu urmaseră grădinița sau nu beneficiau de o pregătire propriu-zisă pentru activitatea de învățare. Am considerat întotdeauna că sarcina școlii este de a oferi tuturor copiilor posibilități de dezvoltare, potrivit cu particularitățile individuale. Sigur, la venirea în clasa I, se constată diferențieri în dezvoltarea limbajului, în capacitatea de a observa, de a scrie etc. Diferențieri se constată și în privința activităților mentale solicitate în procesul de învățare ca: analiza, sinteza, comparația, inducția, deducția, includerea, disjuncția, etc. În momentul de față, activitatea desfășurată în învățămîntul preșcolar contribuie în mare măsură la pregătirea copiilor pentru activitatea de învățare, ceea ce asigură un randament școlar ridicat. Dar, în orice situație, școala ține seama de materialul cu care lucrează și descifrează în persoana copilului, care răspunde monosilabic sau nu răspunde deloc, posibilitatea de dezvoltare.

— În funcție de această optică ce consecințe imediate întrevedeți?

— Se elimină ideea că școala are sarcina de a categorisi pe copii în grupe „care pot” și „nu pot învăța”. Nu mă refer la copiii din afara normalului. Eu consider că școala poate să-l facă pe fiecare copil util societății. Nu am considerat niciodată că școala are dreptul de a respinge pe unii copii. În acest caz, școala s-ar abate de la menirea pentru care societatea a creat-o.

— Dar în cazul repetenței?

— Se pare că repetarea de elev a unor clase generează abandonul școlar, care se datorează și faptului că se consideră obligatoriu ca toți copiii să obțină un anumit nivel al randamentului școlar. Cine nu poate atinge anumiți parametri este respins ca incapabil. Ca punct de referință se ia programa școlară. Se pierde din vedere că incapacitatea unor copii de a atinge parametrii programei se datorează sistemului defectuos al organizării activității școlare. Eu nu am reușit ca toți elevii să atingă aceiași parametri în activitatea școlară. În activitatea mea didactică, nu am urmărit performanțe în raport cu programa școlară, deși au fost și asemenea cazuri, ci asigurarea posibilităților ca elevii să poată merge înainte. Firește, în ritm și cu rezultate diferite. În lumina celor arătate, activitatea mea înregistrează un repetent.

— Repetenția poate fi o modalitate de recuperare a elevului slab la învățatură?

— Nu sînt convins că repetarea

unui an asigură ridicarea nivelului școlar al elevilor. De aceea, n-am considerat repetenția ca o măsură eficientă de corectare a rezultatelor școlare. Știi, pentru un învățător este foarte important să aibă convingerea că a făcut totul pentru copiii ce i-au fost încredințați. Însă, cînd privesc astăzi drumul parcurs, prin prisma experienței actuale, trăiesc bucuria că foștii elevi sînt oameni destoinici, dar și regretul că nu am dispus mai mult de instrumentele de lucru actuale. Dar, știu eu, dacă în viitor voi fi împăcat cu ceea ce realizez în prezent?

— E firesc, ca în activitatea dv. de atîția ani, să fi avut dificultăți cu unii elevi. Cum ați procedat pentru a le remedia?

— În activitatea mea au existat asemenea cazuri, care mi-au dat mult de gîndit. Mi-aș îngădui să enumăr câteva. Unul dintre ele îl constituie elevii cu deficiențe în dezvoltarea psihică, care fac obiectul școlilor speciale. Firește, numărul lor este mic, dar există. Ideea introducerii fișelor psiho-pedagogice în învățămîntul preșcolar, în care observațiile educatoarei vor avea un rol important, va rezolva această problemă. Am urmărit ca acești copii să devină oameni utili societății. Repetarea unor ani de școală n-ar fi fost utilă nici pentru ei, nici pentru societate. Astăzi, acești foarte puțini elevi sînt oameni care muncesc cinstit, cu familia și comportare bună. Incluz în această grupă și pe copiii care ar fi necesar să lucreze după o programă corespunzătoare posibilităților lor.

— Ați mai observat și alte cazuri?

— O altă grupă o constituie copiii cu unele limite în însușirea unor deprinderi. Este foarte greu să precizăm aceste limite, întrucît manifestarea lor este diferită. De pildă, unii copii repetă cuvîntul citit, nu întonează, pentru că nu sesizează înțelesul textului, citesc cuvinte prin presupunere, omit litere în scrierea cuvintelor, sînt deficițari în ceea ce privește însușirea flexiunii cuvintelor, sau a acordurilor în cazul îmbinării lor în propoziții, socotesc cu material concret etc. După cum se vede, aceste deficiențe apar în domeniul și pe trepte de cunoaștere diferite. Am impresia că rămînerea în urmă la învățatură a acestor copii se datorează faptului că nu sesizăm imediat „pragul” pe care nu-l pot trece cu ușurință. Acești copii necesită o muncă individualizată, potrivit cu dificultatea întîmpinată. De remarcat că o bună parte din acești copii, în urma unor activități individualizate, ajung să obțină rezultate bune.

— Am impresia că se creează o tipologie. V-aș propune să continuați.

— Tipologizarea este de regulă, un apanaj al teoreticianului. Eu, însă, îmi permit să menționez că o altă grupă o constituie elevii care, la cel mai mic obstacol întîlnit, nu sînt dispuși să facă efort. Se complică într-o situație pasivă și se mulțumesc cu ceea ce rețin întîmplător. Cauzele sînt multiple, aș enumera

doar tendința părinților de a oferi copiilor totul de-a gata, inclusiv efectuarea temelor. Acești copii sînt mai greu de depistat, randamentul lor școlar se prezintă sub forma unei linii sinuoase și produc surprize. Am grijă să-i solicit mai mult la lecții, să-i controlez mai mult și să le dau, dacă este cazul, teme individuale.

Foarte asemănător cu acest grup, este grupul celor care opun rezistență fățișă. Nu vor să lucreze, sau manifestă teamă. La acești copii se observă lipsa de curiozitate și interes în activitatea de cunoaștere, în general. De obicei, sînt puțin sociabili, irascibili și violenți; se integrează greu în activitatea școlară. La început, îi las pe acești copii să lucreze cît vor, avînd grijă să încurajez orice progres, cît de mic. Treptat, ei devin părtași la activitatea comună.

Aș mai aminti un grup, mai restrîns, care manifestă frică față de verificare. În momentul verificării, emotivitatea poate crește, la acești copii, pînă la declanșarea unui proces de inhibiție foarte intens. Schimbarea atitudinii familiei și folosirea metodelor active constituie un remediu sigur.

Nu am enumerat decît cîteva cazuri. Ele au fost întîlnite pe parcursul anilor de activitate. Nu este obligatoriu ca toate cazurile să existe în același colectiv. Insist asupra necesității ca dificultățile să fie cunoscute la timp și să se acționeze nu „în general”, ci în raport cu greutatea întîmpinate de copii. În orice caz, repetenția nu constituie un remediu decît, poate, în situații excepționale, cînd repetarea unui an ar asigura mersul mai departe cu un randament superior.

— În ansamblul metodelor noastre didactice există un foarte bogat lot de metode de predare-învățare. Care dintre metodele folosite de dumneavoastră în activitatea curentă au dus la obținerea celor mai bune rezultate?

— În decursul activității mele am asistat la perfecționarea metodelor de predare-învățare. Îmi amintesc cînd se punea mare preț pe trecerea lecției prin toate verigile — este vorba de lecția mixtă, foarte mult folosită în învățămîntul primar — la încadrarea lecției în timp, la parcurgerea planificării așa cum a fost întocmită etc. Este evident că lecția era privită de pe poziția învățătorului și se neglija, cel puțin în parte, satisfacerea cerințelor actualului învățării. De aceea, am fost preocupat de confecționarea materialului didactic și de găsirea unor procedee care să facă mai ușoară și mai productivă activitatea de învățare. Astfel, folosesc de mult punerea problemelor aritmetice în scheme (după Pcelco), formele de întuiție (după Zankov) etc. Am ținut mult la sistematizarea și schematizarea cunoștințelor, care ordonează gîndirea copiilor. De asemenea, am pus accent pe activitatea independentă în timpul lecțiilor. Am avut mare încredere în conversație, considerînd-o ca o posibilitate de a menține atenția copiilor; de asemenea, am căutat ca modelul prezentat să faciliteze înțelegerea cunoștințelor. Am fost preocupat ca elevii să învețe mai ușor, cu mai puțin efort și cu randament școlar sporit. Eu consider că metodele de predare-învățare sînt moderne dacă înlesnesc activitatea de învățare a copiilor. Nu consider că modernismul constă în complexitate, ci în simplu și eficient.

— Apreciați învățarea prin acțiune?

— În ultimii ani m-am ocupat de învățarea prin acțiune și, pe baza ei, de formarea schemelor operatorii. Am convingerea că acest mod de a lucra, mai ales cu copiii din clasa I, va contribui la sporirea eficienței activității didactice și la realizarea efectivă a prevederilor cu privire la eliminarea repetenței. A-

plierea acestui procedeu necesită rezolvarea a două probleme: găsirea unor materiale didactice cu ajutorul cărora elevii să învețe, acționînd direct asupra lor și stabilirea unor forme de activitate, cu aceste materiale, care să determine pe plan mintal formarea schemelor operatorii (formarea șirului natural de numere, a diferitelor procedee de calcul, a analizei gramaticale etc.). Consider că întreprinderea „Didactica” ar putea să manifeste mai multe interese pentru confecționarea unor truse care să se găsească în miinile școlarelor.

— Dar învățarea prin descoperire? O utilizați?

— Poate, pentru clasele I-IV este prea pretențios să spunem că folosim această metodă, întrucît experiența copiilor este limitată. Practica ne arată că elevii sînt mult mai activi cînd sînt puși în situația de a căuta și a găsi singuri anumite elemente, în unele cazuri este implicată analogia, în altele deducția. Mă străduiesc să evit învățămîntul „de-a gata”, după expresia pedagogului polonez Okon. Sînt preocupat ca elevii să învețe, lucrînd în clasă, chiar cînd folosesc metoda algoritmică.

— Cum ați realizat o verificare cît mai reală și, deci, mai obiectivă a nivelului de pregătire al elevilor?

— Ca principală formă de verificare am folosit lucrările de control apreciate pe bază de punctaj, care a fost transformat în note școlare. La fiecare lucrare de control am calculat nota medie și mediana. Aceste două elemente mi-au arătat continuu nivelul de pregătire și greutatea întîmpinate de elevi.

— Ați lucrat cu copii de șase ani? Prezintă aceștia unele particularități cu consecințe metodice, didactice, față de seriile de elevi de șapte ani?

— În seria despre care am vorbit și care este acum în clasa a V-a au fost 15 copii de 6 ani și 21 de 7 ani. În seria care este acum în clasa I sînt 30 de copii de 6 ani și 7 de 7 ani. Caracteristicile copiilor de 6 ani constau, după observațiile mele, în ritmul mai lent de lucru, apoi în necesitatea revenirilor pentru formarea schemei operatorii și în permanenta lor mișcare în timpul orelor de clasă. Învățarea, prin acțiune răspunde în mare măsură acestor particularități.

Particularitățile pomenite implică unele modificări în organizarea lecțiilor și planificarea activității, în sensul unei elasticități mai pronunțate. Mă gîndesc la posibilitatea continuării unor activități și după pauză și la planificarea pe etape cu verificarea la sfîrșitul acesteia.

— Ce înseamnă în mod practic un elev promovat? După normele curente poate primi mai multe definiții: promovat cu nota 5 și promovat cu 10.

— Întrebarea aduce în discuție relația dintre învățător și elevi. A promova implică o activitate din exterior. Învățătorul apreciază. Firește că, uneori, aprecierea nu este scutită de subiectivitate. Cred că, în condițiile școlii contemporane, rolul învățătorului nu este atît de a decreta, cît de a conduce pe copil pe drumul cunoașterii. Deci pe scurt, consider că un elev este practic promovat cînd poate să meargă mai departe, bineînțeles, la nivele diferite.

— Ce altceva mai poate adresa experiența dv. tinerelor cadre didactice?

— Tinerilor colegi le-aș dori să aibă încredere în capacitățile de dezvoltare ale copiilor, în posibilitatea de a deveni oameni folositori societății noastre socialiste. Le-aș dori să nu aibă niciodată sentimentul de automulțumire, întrucît în spatele lui se ascund rutina și descalificarea; să muncească în așa fel ca să nu aibă regretul timpului irosit fără rost.

Considerăm că această experiență didactică de 30 de ani se încadrează în tradiția școlii noastre românești de a realiza clase de elevi promovați integral, pregătiți pentru muncă și viață corespunzător cerințelor actuale ale dezvoltării societății noastre socialiste.

Experiența învățătorului emerit Gh. Sireteanu din Iași ilustrează că munca stăruitoare și plină de responsabilitate duce la obținerea claselor de elevi integral promovate. Și, dacă aceasta a fost posibil încă de la începutul carierei sale didactice, pe vremea cînd în școală și în cadrul ei elevii nu aveau bune condiții materiale necesare învățării, cu atît mai mult astăzi, cînd tuturor copiilor le este asigurat cadrul optim pentru învățatură, promovarea integrală devine nu numai o îndatorire a fiecărui educator comunist, dar și o trăsătură specifică învățămîntului nostru.

VIOLETA APOSTOL

Matematica — prima pasiune (foto: prof. V. BOGDANET)

DOUA „FURCAȚII“

Intr-un limbaj, oarecum de specialitate, privind organizarea învățămîntului, termenul s-a folosit, pentru a desena modul de structurare a învățămîntului mediu (secundar), după materiile sau materia predominantă în planurile și programele de studii. Fenomenul s-a petrecut în confruntarea dintre poziția burgheză și cea feudală în domeniul învățămîntului, burghezia susținînd cu precădere un învățămînt „realist” (adică adaptat la realitățile vieții sociale date), aristocrația feudală susținînd, din contra, un învățămînt clasicist-umanist (pretextînd că numai studiul limbilor și literaturilor declarate clasice — latina și greaca — sînt capabile să formeze profilul spiritual al omului cult, scopul suprem al școlii).

Secolul al XIX-lea a fost un război între cele două poziții didactice, iar sfîrșitul lui și începutul secolului următor au însemnat un fel de compromis, admitîndu-se coexistența lor. În România, compromisul școlar burghezo-moșieresc (de fapt unul din aspectele compromisiului general, politic), și-a găsit expresia în liceul trifurcat al lui Spiru Haret: clasic, modern, realist. Liceul modern era la mijloc, între tendințele extreme.

Judecînd după rezultatele pe care le-a dat, liceul Haret a fost un test bine chibzuit pentru societatea românească din epoca respectivă. El cuprindea în ipoteza sa principalele tendințe pedagogice ale clasei dominante, iar aplicarea „testului” a dat practic cîstig de cauză realismului și modernizării învățămîntului. Burghezo-moșierimea română, ea însăși îngrijorată parcă de succes, a încercat, în 1928, un pas înapoi spre „umanism” didactic, ceea ce, în parte i-a și izbutit, din punctul ei de vedere.

În zilele noastre, în România socialistă, s-a realizat o nouă „furcație” sau diversificare a învățămîntului. Și, într-un fel, chiar toată trifurcația. În adevăr, organigrama învățămîntului nostru liceal cuprinde, după cum știm, două ramuri fundamentale ale liceului de cultură generală și una a liceelor de specialitate. În total și pe ansamblu, deci, tot trei.

Comparația poate merge chiar mai departe. Vrem să spunem asemănările dintre ele. Și un sistem și celălalt au, de exemplu — cum e și firesc să fie — un trunchi comun de discipline, mai mult sau mai puțin dezvoltate. Acestea dau unitatea indispensabilă sistemului ca atare. Amîndouă caută, apoi, să răspundă cît mai adecvat nevoilor naționale, ca și celor ale civilizației universale ale vremii.

Dar asemănările se opresc, în esență, aci. Dincolo de aceasta încep deosebiri. De principiu și în substanță. Astfel, cele trei ramuri ale liceului haretian, destinate deliberat cîștelor exploatoare, erau aproape prohibitive restului populației: parte prin lege, parte prin consecințele sistemului social. Existau și tipuri de școală secundară, de categorie inferioară (școlile normale și seminarele teologice, de pildă), dar absolvenții acestora n-aveau acces direct la universitate, ci numai prin examene de diferență, care nu erau prea adevărate pentru ei. Sistemul era, prin urmare, închis. Închis în favoarea burgheziei și păturilor avute.

Un alt element deosebit — acesta, încă și mai important — îl alcătui-

concepția de viață însăși, pe care liceul burghez o cultiva și care se putea citi, clar în planurile și programele de studii. Filozofia preferată aci era un eclecticism, în care orice urmă de materialism se estompa, iar religia continua să ocupe un loc obligatoriu. Printr-un astfel de învățămînt se asigurau condiții pentru formarea categoriilor sociale mai necesare statului burghezo-moșieresc: funcționarii și liberei profesioniști. Liceul constituia prin aceasta unul din stilpii regimului.

Liceul României socialiste este clădit, din contra, pe cu totul alte baze. Cele două ramuri principale ale liceului de cultură generală (umanistic și realist) reprezintă oarecum o tradiție care obsedează încă o bună parte a cadrelor didactice. Ele sînt încă destul de greu de delimitat în conținutul lor. Mult mai diferențiat (și noi credem că și mai îndreptățite), în cadrul liceului de cultură generală, apar liceele cu profil determinat de un obiect preferat (matematică, limbi clasice, limbi de civilizație universală, artă plastică, muzică, educație fizică). Liceul de cultură generală, cu toate formele pe care le îmbracă, formează o unitate, dar cu altă filozofie și cu totul altă funcție decît liceul de altădată. Aceasta servea o parte a societății, liceul nostru de azi servește societatea întreagă și mai ales baza ei productivă. Și unul și celălalt căutau să dea o orientare tineretului: unul dădea însă o simplă orientare școlară, pentru studii necesare serviciilor și suprastructurii; celălalt, cel de azi, dă deopotrivă o orientare și școlară, dar și profesională în vederea muncii productive, în care poate intra direct.

Cît despre liceele de specialitate — acestea sînt și mai specifice regimului. Și sînt, în esență lor, o creație a lui. Funcția lor e precisă și clară: realizarea unei legături cît mai strînsă a școlii cu producția de bunuri materiale. Excepție fac numai liceele pedagogice, care sînt mai apropiate de liceele de cultură generală.

Crearea liceelor de specialitate a însemnat, am putea spune, pentru regimul nostru, ca pe vremuri pentru Haret, un adevărat test. Un pariu aproape. Nu puțini au fost aceia care, chiar dacă le socoteau utile, se îndoiau de izbinda lor. Teama era stîrnită de inerții și prejudecăți, care nu cedează ușor. Reușita lor, peste așteptări, a fost aproape o surpriză — o surpriză care dovedește însă că avem a face deja cu o altă opinie publică și că se poate îndrăzni mai mult.

În sfîrșit și pe scurt, dacă analizăm atent liceul românesc de azi, cu „furcațiile” și subfurcațiile lui, el se arată perfect unitar, iar pentru unitate, în conținutul lui stau de bază două elemente fundamentale: știința cea mai avansată și tehnica (productivă în primul rînd) cea mai modernă. Fiecare ramură sau tip de liceu este deschis spre celelalte, asigurînd circulația după aptitudini; fiecare oglindește totul cu nevoile lui, ca universul într-o picătură de rouă. La o societate cu structură nouă, un liceu nou cu structura și funcția necesară. El e al societății și statului nostru, deci al întregului popor muncitor. Avem modelul, în bună măsură înfăptuit, trebuie desăvîrșit. În continuu.

Prof. univ. dr. docent
STANCIU STOIAN

UN EXCELENT MIJLOC DE EDUCAȚIE

În cadrul procesului general instructiv-educativ, un rol important joacă activitatea practică a elevilor și studenților. Ea constituie, fără îndoială, una din formele prin care se asigură integrarea învățămîntului cu producția. Această activitate poate fi dusă în întreprinderi sau în atelierele-școală. Așa cum s-a arătat la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 18-19 iunie 1973, o bună organizare a acestor ateliere asigură desfășurarea activității practice a elevilor și studenților în condiții bune fără a mai fi necesară o practică în întreprinderi.

Nu este cazul aici să argumentez prea mult importanța acestei activități pentru procesul de învățămînt. În ultimii ani s-a creat, după părerea mea, o atmosferă bună, favorabilă pentru dezvoltarea atelierelor-școală, pentru îmbinarea armonioasă a activității din aceste ateliere cu cea teoretică din procesul de învățămînt. Această atmosferă are la bază bunele rezultate obținute de elevi și de studenți. Desigur, au existat și cazuri cînd activitatea practică a avut un caracter formal și cînd, bineînțeles, scopurile ei nu au putut fi atinse. Au fost și păreri, tot așa de greșite, după opinia mea, potrivit cărora activitatea din atelierelor-școală ar rezolva singură toate problemele legării învățămîntului de practică, cînd, de fapt în întregul proces instructiv-educativ, deci și în expunerile de la orele de curs, trebuie urmărită cu consecvență ideea legării de viață, de practică, de procesul de producție.

Atelierele-școală din liceele de specialitate vor trebui organizate, evident, în funcție de specialitatea respectivă. În liceele de cultură generală aceste ateliere vor trebui organizate ținîndu-se seama în principal de specificul industriei din localitatea sau din județul respectiv, aceasta deoarece activitatea practică trebuie să aibă nu numai scopul de a da elevului cunoștințe și deprinderi într-o anumită meserie, ci potrivit hotărîrilor Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 18-19 iunie 1973, să-l învețe o meserie, astfel încît absolvenții de liceu care nu reușesc să urmeze învățămîntul superior să poată fi utili societății exercitînd meseria respectivă.

Din acest punct de vedere, aș dori să fac o precizare în ceea ce privește noțiunea de „meserie”. Există o deosebire între componența tehnică a culturii generale a unui om și o meserie. Astăzi, conceptul despre cultură generală s-a schimbat față de cel de acum cîteva zeci de ani, cînd prin cultura generală se înțelegea o serie de cunoștințe din domeniul științelor și disciplinelor umanistice, al literaturii și artei. Astăzi, datorită ritmului vertiginos de dezvoltare a tehnicii, o componentă din ce în ce mai importantă a culturii generale o constituie latura ei tehnică. Conducerea unui automobil, reglarea unui aparat de radio sau a unui televizor, manevrarea unui aspirator de praf, repararea unei siguranțe electrice sau a unui robinet, efectuarea unor operații de dezvoltat sau copiat fotografii la nivelul unui amator etc... nu sînt meserii, ci cunoștințe tehnice ce formează, sau ar trebui să formeze, cultura generală a unui om al societății noastre contemporane. Meseria este mai mult decît atât. Ea necesită o anumită calificare care să permită celui ce o practică să contribuie la crearea de bunuri materiale, în cadrul unui proces bine organizat și, ca urmare, a acestei activități să primească un salariu.

De aceea, cînd spunem că în atelierelor-școală elevii trebuie pregătiți pentru o meserie ne gîndim nu numai la predarea unor cunoștințe tehnice de cultură generală, de felul celor de mai sus, ci la învățarea unei meserii efective.

Avînd în vedere faptul că în prezent liceul este organizat în două trepte și că nu toți elevii din prima treaptă au posibilitatea să urmeze treapta următoare, și atelierul-școală va trebui diferențiat.

Atelierul-școală, corespunzător primei trepte, va trebui să dea elevului o pregătire într-o meserie cu profil larg. Dacă ne referim de exemplu la profilul mecanic, o asemenea meserie ar putea fi lăcătușăria generală. Elevul ar avea posibilitatea, în cazul în care nu poate urma treapta a doua a liceului, fie să intre direct în producție, fie să urmeze un curs scurt de calificare (de exemplu de 6 luni), sau o școală profesională de 1-1/2 ani, cînd profilul meseriei pe care dorește să și-o însușească ulterior este mai complex.

Atelierul-școală, corespunzător treptei a doua de liceu, va trebui să ofere o pregătire într-o meserie mai specializată cum ar fi, dacă ne referim de asemenea la sectorul mecanic, cea de strungar, de meca-

nic, de lucrător pe mașini unelte sau, truu fete, pe mașini textile etc...

Problema meseriilor ce trebuie puse în atelierele-școală nu poate să aibă numai o problemă a școlilor respectivelor inspectoratelor școlare sau a Ministerului Educației și Învățămîntului. Este necesar, după părerea mea, ca, de exemplu, la nivel județelor sau al municipiilor, să se du-se în vedere obiectivele noi ce vor fi date în folosință, sau vor fi dezvoltate în perspectivă, să se stabilească necesarul de cadre și, ținîndu-se seama de diferitele bilități de pregătire ale acestor cadre, ceu de specialitate, școlii profesionale cursuri scurte etc.), să se stabilească seriile ce urmează a fi pregătite în atelierele-școală ale liceelor de cultură generală Bineînțeles, nu vor fi stabilite pentru aceste licee meserii de complexitate mare.

Se pune problema dacă o asemenea activitate practică în școlile pregătirii meserii este utilă pentru școală și pe cei ce vor urma învățămîntul superior.

Răspunsul, după părerea mea, trebuie să fie afirmativ. Activitatea practică este, rămîne un excelent mijloc de educație, permite acumularea de cunoștințe și deprinderi practice și dezvoltarea unei serie de lăități psihice ca atenția, pe severența, rajul, inițiativa, voința în general. Această activitate practică în școlile pregătirii meserii este utilă pentru școală și pe cei ce vor urma învățămîntul superior.

Pentru aceasta se impune însă ca această activitate să fie foarte bine organizată. Unele lipsuri organizatorice, de exemplu neaprovizionarea cu materiale școlare a locului de muncă, starea de funcționare a mașinilor unelte, sau drumarea incompetentă sau lipsită de interes pot avea exact efectul contrar, să determine pe elev să pună semnul lăității între practică și pierdere de timp sau activitate inutilă. Experiența arată tineretul nostru manifestă mult interes pasiune pentru activitatea practică, și cînd ea este bine și competent organizată. Se poate ajunge chiar la situația, și este idealul, ca elevul să lucreze în atelierul-școală și în afara orelor obligatorii pentru a-și realiza de exemplu o invenție sau o invenție. Se poate generaliza faptul acesta, bineînțeles la altă scară, altă exigență, experiența cercurilor noastre. Ar fi deosebit de interesant ca liceele-școală să fie deschise întregului elevii putîndu-și astfel materializa o parte din ideile lor. Contactul dintre „și „practică” în atelierul-școală este sebit de util în formarea tehnică și științifică a specialistului de mîine.

Referindu-mă la învățămîntul superior aș vrea să consemnez în mod sebit importanța atelierului-școală de învățămînt de cultură generală pentru ce urmează în continuare în învățămîntul superior. În ultimii ani, s-a statat, de exemplu, la Institutul politehnic București că studenții proveniți din liceelor de specialitate sau ai liceelor de cultură generală cu ateliere-școală bine organizate s-au remarcat în mod deosebit activitatea practică și, de asemenea, similitudinea unor cunoștințe de specialitate.

Este de presupus că, în viitorul apropiat atelierelor-școală din învățămîntul superior se vor dezvolta mai mult, atît școlii pentru care au fost inițiate miteria în învățămîntul superior t să fie făcută nu numai pe baza unor teoretice de matematici, fizică și chimie, ci și pe baza unor teste de aptitudini practice într-o meserie din mura tehnică în care candidatul dorește să urmeze studiile superioare.

În acest mod și activitatea practică în învățămîntul tehnic superior s-ar putea lua în calcul de complexitate mai cat. În prezent, datorită faptului că candidații au pregătirea practică nedată din liceu, se mai efectuează încă, în mul an de studii cu studenții din învățămîntul tehnic superior, lucrări practice de complexitate redusă, situație care trebuie remediată în cel mai scurt timp.

Prin asigurarea unei ponderi corecte activității din atelierelor-școlii în procesul instructiv-educativ și printr-o bună organizare a acestei activități contribuim la formarea unei personalități armonioase în care pregătirea teoretică se îmbină cu cea practică, preocupările lectuale cu munca fizică, a unui specialist să fie nu numai un om de condiții și un om de acțiune în stare să răspundă la capăt tot ceea ce va întreprinde.

Prof. univ. RADU P. VOINEA
rectorul Institutului politehnic, Buc

DEMONSTRAȚIA PROFESORULUI

În economia lecției de activități practice, demonstrația profesorului reprezintă un moment cu funcționalități distincte, deosebit de important pentru calitatea deprinderilor și priceperilor ce urmează să și le însușească elevii. Ea oferă grupei de școlari, viitorii muncitori sau tehnicieni, modelul pe care trebuie să-l urmeze, spre care trebuie să tindă pentru ca lucrul ce iese din mâinile lor să fie de calitate sub toate aspectele.

Acastă etapă a lecției de activități practice — demonstrarea succesiunii și modului în care se cer efectuate toate operațiile reclamate de lucrarea pe care ne-o propunem — este cu atât mai eficientă cu cât maestrul-instructor a plasat-o mai la locul ei în contextul lecției. După mine, locul ei cel mai potrivit este după ce am parcurs partea teoretică legată de activitățile practice pe care le vom efectua (discuțiile despre materialele pe care le folosim, despre uneltele și mașinile trebuitoare, despre calitățile și funcționalitățile obiectelor pe care vrem să le confecționăm etc. — folosindu-ne în acest scop și de desen, scheme sau schițe la tablă, de planșe, mostre și alt material didactic). Și, bineînțeles, locul demonstrației practice este înainte de a cere elevilor să treacă la executarea operației respective, întrucât discuțiile teoretice, fie ele cât de edificatoare, nu vor ajuta pe elev decât să-și reprezinte cele ce are de făcut. Or, de la reprezentare la execuție, și încă o execuție corectă, este un drum de străbătut. Acest drum începe „practic” când maestrul-instructor trece la arătarea, în concret, a ceea ce elevii trebuie să facă pentru obținerea obiectului propus. De exemplu, în cazul specialității mele — confecționarea covoarelor — după ce am purtat în specialitate discuțiile de mai sus, după ce am arătat grupei un obiect semifinit și finit similar cu cel pe care vrem să-l începem, cum trebuie să arate el (punând elevii să observe toate caracteristicile lui privind armonizarea culorilor, aranjarea modelului, nivelarea firelor de lină etc. etc.), ne oprim în mod special la problemele privind execuția nodurilor, care au o foarte mare importanță în arta confecționării covoarelor. Discuțiile teoretice despre nod, arătarea pe planșă a felului cum sint făcute diferite genuri de noduri, menționarea celui pe care îl vom folosi la covorul nostru — sint urmate de **demonstrația practică a maestrului-instructor.**

Pentru asigurarea unei observări cât mai exacte, din partea fiecărui elev, este necesar, ca înainte de a trece la demonstrația practică, să organizăm clasa anume pentru aceasta. Personal, aranjez elevele pentru observare, în spațiul dintre gherghefe, central unde se așază băncuțele de lucru. Ghergheful pe care vom efectua demonstrația practică — de obicei unul mic — este așezat, în fața grupei, pe catedră, astfel încât fiecare elev să poată vedea nestingherit cele arătate de profesor. După aceasta, arăt practic cum se face fiecare din nodurile despre care am vorbit, oprindu-mă în mod

deosebit la cel solicitat de genul de covor pe care ni-l propunem. Întreb apoi dacă sint nelămuriri, lucruri neînțelese. Este foarte util, cel puțin pentru specialitatea mea, ca după ce am arătat cu elevilor cum se realizează operația pe care o avem în vedere, să cer fiecăruia să treacă în față, la catedră, și să execute singur la gherghef fiecare tip de nod. Dacă elevul nu reușește să repete cele ce le-am arătat, atunci repet eu pentru el și, bineînțeles, pentru întreaga grupă (o demonstrație în plus nu strică) operațiile respective. În final, mai arăt grupei și faptul că execuția necesită și o anumită rapiditate, demonstrând practic care este ritmul optim de lucru, la care, prin exercițiu repetat, prin muncă asiduă, trebuie să ajungă fiecare. La sfârșit, invit elevii să treacă la gherghefe la care vor lucra și să înceapă aplicarea celor ce au învățat.

Mi se pare foarte important ca, în efectuarea demonstrației practice, maestrul-instructor să aibă în vedere câteva **condiții** pedagogico-didactice pe care le implică succesul ei. Una din aceste condiții este **corectitudinea** cu care maestrul-instructor efectuează operația. Este vorba aici de corectitudinea riguroasă a mișcărilor, asupra cărora, dealtfel, trebuie să atragă continuu atenția elevilor. Dar, pentru a obține o mișcare corectă a mâinilor, elevii trebuie să știe că foarte importantă este folosirea corectă a uneltelor, ca și poziția corectă a corpului în timpul lucrului. Toate acestea trebuie, de asemenea demonstrate grupei. Relev în fața clasei daunele pe care le aduc greșelile provenite din nerespectarea normelor corecte de lucru. Totodată, atrag atenția asupra accidentelor de muncă ce pot avea loc în cazul unor neglijențe.

În același timp, ceea ce vrem să-i învățăm pe elevi trebuie să apară, în timpul demonstrației, cu deosebită **claritate**. Ca urmare, la început, demonstrația se va face lent, foarte explicit și numai la sfârșit (cu scopul de a demonstra ritmul optim de lucru) ea se poate face foarte repede.

Totodată, în demonstrația sa, maestrul-instructor va insista asupra necesității de a se evita risipa în folosirea materiei prime, arătând cum să se lucreze pentru a se consuma cât mai puțin material în vederea unui lucru cât mai bun. Și, fără îndoială, maestrul-instructor va sublinia necesitatea strădaniilor pentru calitate, îndemnând pe elevi să efectueze totul cu cea mai mare atenție, respectând întocmai metodologia științifică a muncii, să manifeste răbdare și dorință, continuă de autodepășire. Dealtfel, pentru a-i obișnui pe elevi, încă din școala generală, să efectueze totul corect și de bună calitate, am instituit, tot din rindul lor, un serviciu C.T.C. (control tehnic de calitate), care tratează cu toată exigența și imparțialitatea „profesională” rezultatele muncii fiecăruia.

Maistrul-instructor LUCIA MALFC
Școala generală nr. 25 din Constanța

CALITATEA

Filozoful și pedagogul polonez, academicianul Bogdan Suchodolski, referindu-se la trăsăturile definitorii ale personalității umane, reclamă de societatea spre care mergem — sublinia, cu prilejul unui interviu pe care mi l-a acordat — că omenirea intră acum într-o epocă „în care factorii principali ai dezvoltării social-economice nu sint, ca pînă în prezent, resursele materiale, capitalul, chiar însăși tehnica”, ci „oamenii calificați, oamenii care știu să muncească, oamenii care pot aduce inovații, oamenii cu atitudine **creatoare**”. Acest lucru — menționa ilustrul suitor al școlii? — impune acesteia răspunderi deosebite, ea trebuind să-și conceapă planurile, programele, întregul conținut, să-și aleagă metodele în raport cu comanda socială care pune un atât de ascuțit accent pe calitate. Doar „oamenii calificați”, „care știu să muncească”, în accepțiunea impusă de exigențele moderne, se formează și se desăvîrșesc prin școală, la fel ca și oamenii care „pot aduce inovații”, care „au atitudine creatoare”. Și nu este o îndrăzneală să afirmăm că formarea acestor oameni, „factorii principali ai dezvoltării social-economice” începe cu mult înainte ca elevul să se fi orientat spre un tip de școală profesională sau alta, spre un timp sau altul de liceu: prin respectul pe care îl insuflăm copiilor pentru muncă, încă de la cea mai fragedă vîrstă, prin dorința pe care le-o cultivăm de a face ca tot ce iese din mâinile lor, să fie un lucru de calitate. Dar cu atât mai mult cînd copilul a ajuns la școala profesională sau în liceu și se află în fața strungului, a războiului de țesut, ori, sus, pe tractor — adică învață o meserie.

...O meserie, nu un meșteșug oarecare. Căci în societatea de azi, în special cum este a noastră, care își pune sarcini atât de grele — dar nu mai puțin pasionante și frumoase — ureșul se poate clădi numai cu mâini sigure, pricepute. În această optică se înscriu și eforturile de a îmbunătăți activitatea de pregătire a cadrelor de constructori, de a cimentă legătura învățămîntului cu producția, cea mai eficientă școală a muncii, sporind preocuparea de a-i înarma pe elevi — viitorii muncitori ca-

lificați și specialiști — cu deprinderi reale de muncă tehnico-productivă. Măsurile luate pentru asigurarea bazei materiale necesare pregătirii în acest domeniu a tineretului, pentru încadrarea școlilor cu personalul adecvat, pentru conturarea volumului și calității deprinderilor și priceperilor ce trebuie însușite — au făcut să crească valoarea instructiv-educativă a activităților practice, să scadă decalajul dintre nivelul pregătirii teoretice de cultură generală a elevilor și al pregătirii lor practice.

Dar exigențele de ordin calitativ pe care le pune societatea noastră au implicatii complexe și sint mult mai mari în comparație cu ceea ce s-a realizat.

În atelierul de lăcătușărie

În sfera activităților tehnico-productive, preocuparea pentru lucrul de calitate a școlilor trebuie să se manifeste începînd cu grija față de dotarea în continuare a atelierelor, cu aparate, unelte, materiale în cantități suficiente și în stare bună de funcționare. Măcar acel barem de înzestrare minimă recomandat orientativ de minister, ar trebui realizat de către fiecare școală. Există însă ateliere care aproape își justifică denumirea doar prin firma atîrnată pe ușă!... Dar ce meserie și la ce nivel se poate însuși într-un asemenea atelier? Or, așa cum a relevat de nenumărate ori revista noastră, acolo unde au existat inițiativă, interes și stăruință, atelierele dispun deja de o bază materială propice unei activități calitative superioare.

În același timp, se așteaptă din partea conducerilor de școli, a inspectoratelor mai multă grijă pentru conținutul activităților tehnico-productive. Cred că alături de acel riguros și competent control pe care acestea îl asigură, este nevoie de o îndrumare mai sistematică și asiduă a maistrilor-instructori — care după cum se știe au o experiență la catedră mai redusă — în problemele de metodică a muncii tehnico-productive, de psihologie a elevului, cu privire la sarcinile educative, nu numai instructiv-profesionale, pe care le presupune activitatea tehnico-productivă.

Mi se pare foarte inspirat sistemul organizat în unele școli de întrajutorare între profesorii cu experiență (de chimie, fizică, matematică, diriginți) și maistrul-instructori, prin interesistențe, discuții pe teme pedagogice, didactice, de psihologie a copilului, privind corelația dintre disciplinele lor; prin participarea foarte frecventă a directorului la orele de activități practice și recomandarea unor lucrări de psihologie a copilului, de didactică și pedagogie pe care maistrul-instructori să le studieze și să le discute cu colegii lor din școală.

Vreau să spun că întregul colectiv didactic poate veni în întîmpinarea eforturilor de perfecționare în muncă a maistrilor-instructori, a interesului și dragostei cu care ei s-au dedicat școlii pentru buna pregătire a viitorilor muncitori și specialiști.

STELA PREDESCU

FIȘE PENTRU ORIENTAREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ

**Școala profesională pentru
mecanici terasieri și
electricieni întreținere
și reparații din
Comuna Brănești, jud. Ilfov**

Adresa : Grupul școlar pentru
îmbunătățiri funciare, Brănești,
b-dul. 1 Mai nr. 1 B, telefon 16 23 45.
Școlarizează : absolvenți a 8 și 10
clase de școală generală.

Condiții de studiu : Școala dispune
de sălile de clasă necesare bunei
desfășurări a procesului instructiv-
educativ la fiecare an, un laborator
de chimie-fizică unul de mecanizare,
trei ateliere de lăcătușărie, un parc
cu utilaje terasiere, teren de sport,
club, un internat cu circa 100 de
locuri și cantină cu capacitatea de
160 de persoane pe serie.

Elevii beneficiază de masă și casă
în mod gratuit, precum și de echipa-
ment de protecție și haine de lu-
cru în valoare de 1 000 lei de per-
soană

Calificarea obținută la absolvire :
muncitor calificat.

Specialitățile : mecanici utilaje te-
rasiere, mecanici electricieni de în-
țținere și reparații.

Unde se pot încadra absolvenții :
după absolvire pot lucra pe șantierele
din cadrul Trustului de construcții
pentru îmbunătățiri funciare
(Stația utilaj terasier și transport)
precum și alte unități de profil.

Prof. MARCU ȘTEFĂNESCU
directorul Liceului pentru îmbunătățiri
funciare, Brănești

Adresa : Craiova, Str. Rovinari
nr. 1, tel. 3.36.43.

Școlarizează : absolvenți ai școlii
generale de opt ani.

Condiții de studiu : Școala dispune
de 16 săli de clasă, de două labo-
ratore, cinci cabinete tehnice și pa-
tru ateliere, de sală de sport și tere-
nurile aferente acestei activități. De
asemenea, liceul are internat (cu 600
de locuri) și cantină (pentru 600
persoane). Elevii merituosi, care se
încadrează în dispozițiile în vigoare,
pot primi bursă în masă și casă sau
în bani.

Calificarea obținută prin absolvi-
rea liceului : muncitor calificat.

Specialitățile în care pregătește
școala : mașini și aparate electrice,
electronică industrială, tehnologia
construcțiilor de mașini, cu urmă-
toarele profile : prelucrări prin aș-
chere, montaj utilaje, prelucrări la
cald.

Se preconizează ca, în viitor, li-
ceul să aibă un profil de electroteh-
nică mai pronunțat.

Unde se pot încadra absolvenții :
în orice întreprindere cu profil me-
canic și electrotehnic, ca și în cele
mai diverse ramuri ale economiei
naționale.

Doritorii pot urma învățămîntul
superior de orice profil, avînd unele
avantaje la concursul de admitere în
facultățile cu profil tehnic.

Ing. PAVEL CIUCUREL
directorul Liceului industrial
pentru construcții de mașini, Craiova

SOCIETATEA ÎNTREAGĂ EDUCĂ

Imensul efort pedagogic care se desfășoară astăzi în țara noastră urmărește realizarea nobilei și anevoiosului mesaj de perfecționare a naturii și condiției umane, formarea unui om capabil să participe mai eficient la progresul societății noastre socialiste multilaterale dezvoltate.

Funcția instructivă a școlii și profesorului nu mai este socotită îndestulătoare, cu oricât de bogate și variate cunoștințe ar fi izbutit să înarmeze pe elevi. Ca urmare, ea începe să fie întregită cu cea educativă, care se dezvoltă continuu, cuprinzând tot mai numeroase aspecte educative: intelectual, moral, estetic, fizic, cetățenesc etc. Misiunea profesorului este nu numai să instruiască, dar și să educă. Procesul de educație desfășurat de profesor se extinde și se diversifică. El educă prin procesul de învățămînt — prin lecții. Dar sensul și cuprinsul „educativului” de altădată nu mai este corespunzător azi.

În societatea contemporană, și cu deosebire în socialism, au loc profunde și rapide transformări în toate domeniile: economic, științific, tehnic, social, cultural. Dar informația nu joacă rol decât dacă e însoțită de efort educativ, de muncă intensă și continuă pentru a o însuși și a-i înțelege mesajul. Pentru a forma omul corespunzător, educația trebuie să devină funcțională, să formeze omul capabil de activitate productivă, raționalizată în conduită, de adaptare creatoare la noile condiții de muncă și de viață socială. Educația devine un proces complex de formare și perfecționare neîntreruptă a ființei umane, care nu se mai poate reduce la instituțiile specializate — la școală și la învățămînt — și la felul cum a fost concepută funcția instructivă și educativă a școlii și profesorului. De aceea, în lumea contemporană crește potențialul educativ al societății exprimat printr-un imens efort pedagogic. Mai întâi, munca instituțiilor specializate capătă caracter predominant formativ, reflectînd nouă accepție a educației și învățămîntului, ca activitate productivă cu eficiență maximă, și a științei pedagogiei, care dobîndește caracter de forță de producție.

Profesorul educă nu numai prin cunoștințele științifice pe care le transmite elevilor, dar și prin felul cum știe să se facă înțeles și apropiat de elevii săi, prin felul cum știe să facă înțeles și interesante cunoștințele predate, prin concepția lui științifică, interesul, dragostea pentru disciplina care o predă, prin do-

rința și efortul de a-și însuși ce e nou în specialitatea sa, de a-și îmbogăți necontenit cultura generală, prin rivna de a transmite elevilor aceste cunoștințe; educă prin dorința vie, măiestria pedagogică și stăruința cu care îi ajută să dobîndească interes și metodă de studiu independent; educă prin participarea sa la activitățile în afară de clasă, extrașcolare și obștești ale elevilor; educă prin exemplul vieții și activității sale; educă prin conlucrarea cu ceilalți factori educativi, prin coordonarea și îndrumarea pedagogică a activității acestora.

Funcția educativă a societății contemporane și, cu deosebire, a societății noastre socialiste, se amplifică considerabil. Se lărgesc sfera influențelor educative. Crește numărul factorilor educativi. Forțe noi educative se adaugă celor existente, sporind potențialul educativ al societății și sub aspectul ariei de cuprindere. Alături de școală și familie, acționează instituțiile de educație extrașcolară, organizații de copii și tineret, așezăminte pentru educația adulților. Acțiunea educativă cuprinde toți oamenii, se exercită la toate vârstele, vizează dezvoltarea integrală a ființei umane, se realizează în mod organizat și pe baze științifice-pedagogice.

În socialism nu numai școala și profesorul educă, ci și uzina, șantierul, cooperativa agricolă de producție, instituțiile de orice fel, organizațiile obștești, radio și televiziunea, presa, teatrul și cinematograful, cartea, clubul și expoziția, opinia publică, oamenii și ambianța socială, societatea întreagă educă; viața însăși devine o „școală fără ziduri”. Totul educă și totul trebuie gândit și privit prin prismă educativă, atît în viața și activitatea profesorului, cît și în viața și activitatea socială. Această vastă operă educațională justifică denumirea societății noastre socialiste de societate educativă, în care se constituie un sistem educațional larg, bine încheiat și unitar.

Școala, ca instituție de bază, și profesorul, ca educator specializat, dețin un rol important și poartă răspunderea deosebită nu numai în realizarea eficienței a muncii școlare, corespunzător cerințelor actuale ale educației în societatea noastră, dar și în coordonarea, îndrumarea pedagogică și valorificarea optimă a influențelor educative ce se exercită asupra elevilor, în pregătirea lor pentru educația permanentă.

Prof. univ. dr. docent
ANGHEL MANOLACHE

Vizitînd expoziția lucrărilor cercului de sculptură al Casei pionierilor din Iași

Proiect pentru un model de comportament

Mi-am imaginat o lecție al cărui leit-motiv să fie această simplă și mereu răscolitoare întrebare de ce și la care, elevul să fie angajat de către profesor, într-un dialog febril, spre a-i găsi răspunsul; o lecție în care să nu existe cel care predă și cel care ascultă, cel care decide și cel ce se supune, ci parteneri de discuții în care se elaborează ipoteze, se formulează opinii, supoziții și la care participă deopotrivă și elevul din prima bancă și cel din ultima și cel timid și cel bătaios. Mi-am imaginat o oră de dirigiență în care cele mai tainice, mai intime și mai fragile trăiri și frământări ale copilăriei și adolescenței să fie măturisite deschis, sincer, fără teamă ultragiumului sau profanării pedagogului, omului matur din clasă care are ascendentul experienței, al vieții și al anilor, și căruia i se poate spune prieten. Am visat și vise la pedagogul care, dincolo de îndatoririle sale strict profesionale, se bucură sau se îngrijorează de fiecare lucru sau fapt din viața elevilor săi, îl preocupă familia, regimul lor de viață și de muncă, preocupările și prietenii lor, direcțiile dezvoltării personalității, visurile și idealurile lor. La pedagogul care știe cum și cînd să se amestece cu contemporanii săi mai mici, știe cum să și-i apropie, să-i iubească sau să-i dojenească, care știe să fie riguros, exigent și autoritar, dar și sensibil, duios, blînd și delicat. Mă gîndesc la învățătorul sau profesorul angajat cu trup și suflet în viața satului sau a orașului în care trăiește, al cărui cuvînt, prestigiu și competență constituie de multe ori cartea de vizită a locului respectiv.

Aspirăm fiecare dintre noi, din clipa în care sîntem în fața unei clase care ne urmărește cuvintele și gesturile, către învățătorul sau profesorul ideal, către modelul de pedagog pe care școala noastră, aflată pe drumul unor profunde și rodnice înnoiri, îl cere. Ne străduim să dăm elevilor noștri tot ce avem mai bun, astfel încît propria noastră personalitate, profilul nostru de specialiști pe acest mare front al școlii, de cetățeni, de comuniști ai României socialiste să fie exemplu în viitorul lor drum, în fărîmarea chipului și personalității lor. Sînt aspirații și strădani de firească noblete care izvorăsc din însăși noblețea profesiei și care au hrănit, cu flacăra nestinsă, generații întregi de dascăli ai învățămîntului românesc.

Poate că nu există domeniu ca cel al învățămîntului în care raporturile între adulți și copii sau tineri să nu fie atît de puternic și nemijlocit întrepătrunse, în care relațiile să nu se desfășoare pe atît de multiple, de sinuoase și diverse planuri și în care atitudinea, felul de a fi, de a se comporta al adultului — respectiv al profesorului — să nu determine atît de pregnant, adesea atît de categoric, pe al copilului. Este un adevăr verificat de practica și experiența didactică că, cu cît personalitatea profesorului este mai puternică, cu atît educarea celor ce i-au fost încredințați va

fi mai eficientă că, în educație, totul se bazează pe personalitatea profesorului, ea trebuind să fie un model atît din punct de vedere al pregătirii cît și al comportării ca cetățean în societate, deoarece constituie exemplul viu, concret pe care elevul îl are permanent în față și îl urmează în acțiunile sale.

Este greu, este ușor să întrupăm un astfel de model de comportament? Firește, nu este ușor. Sau, mai bine spus, acest lucru presupune cîteva condiții absolut indispensabile.

Una dintre ele, primordială, se referă la aptitudinea didactică, la acea însușire complexă a personalității care-l face apt pentru activitatea respectivă și în care sînt incluse numeroase comportamente orientate și structurate într-un anumit mod ce-i conferă caracterul specific. Între acestea, cîteva sînt esențiale: măiestria pedagogică — cea mai înaltă calitate a pedagogului, sinteza tuturor calităților care contribuie la realizarea în cele mai bune condiții a procesului instructiv-educativ — spiritul de observație, atenția distributivă, capacitatea organizatorică, autoritatea, exigența, tactul pedagogic. Îmbinate organic, aceste însușiri conduc către tipul de profesor ideal. Cu ele nu se naște, firește, nici unul dintre noi, ci toate se dezvoltă în procesul muncii educative, prin asimilarea unei largi culturi generale și ideologice, prin angajarea totală, în viața școlii, a societății.

O a doua condiție fărîmă de care nu se poate concepe activitatea didactică se bazează pe principiul **totul educă**. Fiecare acțiune, fiecare cuvînt și gest al profesorului, oriunde s-ar afla și în oricare ipostază ar fi, profesor sau cetățean, în școală sau în afara sa, prezenta sa însăși are valoare și putere educativă. Conform acestui principiu, actul învățării pe care profesorul îl organizează nu se rezumă la a transmite, a informa, ci el are scopul de a forma. A forma deprinderea de a munci cu cartea, cu mîinile, de a gîndi, de a judeca, de a face deosebire între ceea ce e bun și rău, frumos și urît, cinstit și necinstit. Actul învățării, cu toate laturile sale, are drept ultim scop de a produce transformări în psihicul celor educați, atitudini morale și profesionale juste, de a-i pregăti pe elevi din toate punctele de vedere ca cetățeni activi, militanți. Scopul acesta poate fi realizat numai atunci cînd, bazîndu-ne pe legile științei vom folosi bine principiile educației, cînd vom alege cu pricepere și vom aplica cu maximum de randament metodele educative cele mai eficiente. Nu încapem îndoială că, cu cît vom cunoaște mai bine legile care stăpînesc procesul de educare, cu cît vom organiza, pe baza lor, mai just munca noastră, cu atît ne vom apropia de acel model de profesor pe care fiecare dintre noi aspiră să-l întrupăm...

MONICA ROBEA

RETROSPECTIVĂ

Un caiet de dirigiență, de multă vreme uitat, îmi întoarce gîndurile cu ani în urmă. Îl răsfoiesc ca pe un vechi album, cu nostalgia pe care o dă orice privire înapoi. Încerc deci o retrospectivă și încep cu anii îndepărtați ai studiilor mele liceale. De ce nu-mi amintesc nici o oră de dirigiență, o oră anume? Am avut, de-a lungul celor opt ani, aceeași dirigiență, pe care am privit-o înțea oară cu ochii copilăriei și de care ne-am despărțit la 18 ani, în pragul tinereții. Cîte profunde și trainice legături s-ar fi putut întemeia în ora aceea „a noastră”, care nu era îngrădită de nici un fel de programe analitice, care nu era legată în nici un fel de lanțuri și obligații.

Oare tot așa vor fi uitat și elevii mei acele ore săptămînale pe care eu mi le amintesc atît de bine și de cele mai multe ori cu nostalgie? Mă gîndesc la primii ani de învățămînt, cînd nu aveam nici experiență, nici curaj și nici măcar o mare superioritate de vîrstă și cînd mă temeam mai mult eu de elevi decît elevii de mine. La prima oră de dirigiență, care era și una dintre primele mele ore de profesor începător, eram atît de gîtuilă de emoție, încît mă temeam că nu voi putea scoate nici un cuvînt. Mi-am mărturisit această emoție, deși era mai mult decît evidentă, și aproape am cerut ajutor elevilor mele. Nu mai știu ce le-am spus după aceea, nu știu ce metodă voi fi folosit, dacă voi fi avut vreuna, dar știu bine că privirile lor, la început amuzate, au căpătat deodată un aer protector și că la sfîrșitul orei eram prietene. Îmi amintesc, de asemenea, cît de repede

m-am convins că spaima mea de orele de dirigiență era o glumă față de marile poveri de mai tîrziu. N-am reușit poate niciodată să dau cel mai bun sfat, dar acceptarea confesiunii, și compasiunea sinceră erau, fără îndoială, un prim și poate salutar remediu.

Din șirul lung al orelor de dirigiență — cîte sute de astfel de ore voi fi făcut? — multe banale, seci, fișnesc totuși în amintire unele atît de vii încît le trăiesc și astăzi. Cîte controverse atît de pasionate încît uneori de abia mai izbuteam să țin frînțele discuției. De cîte ori n-am tremurat de teama ca libertatea de a spune tot ce gîndesc, cu care i-am obișnuit pe elevii mei, să nu ducă la cine știe ce alunecare pe teren primejdios. Dar tot de atîtea ori am descoperit cu încintare cît echilibru și cîtă armonie este în mîntea și în sufletul tinerilor și cît de firesc știu ei să se orienteze atunci cînd sînt lăsați să acționeze liber, cinstit, fără constrîngere. Se pot uita astfel de experiențe? Nu cred. Pentru că viața adevărată are și biruințe, dar și înfrîngerii și numai viața adevărată nu se uită.

Vor fi simțit oare elevii mei cîtă încredere aproape naivă am avut în puritatea lor sufletească? Și de cele mai multe ori n-am avut alt argument decît privirea lor prietenească, cinstită, care nu cred să mă fi înșelată decît rareori. Dar mai ales vor fi simțit ei totdeauna, indiferent de raporturile trecătoare dintre noi, cît de mult i-am iubit și cît i-am stimat?

Prof. MARIANA VASILESCU

Pentru o conducere operativă

Cunoașterea și aplicarea formală a unor principii sau soluții în diverse probleme complexe de conducere a școlii pot cauza greutăți și încurcături în întreg sistemul de organizare a respectivei instituții, împiedicând buna desfășurare a lucrărilor și la nivelele superioare. Se impune, în primul rând, cunoașterea temeinică, științifică a tuturor condițiilor și situațiilor din fiecare unitate școlară.

Cine nu cunoaște, bunăoară, că unele din sarcinile de bază ale unei conduceri sunt și evidența și controlul? Dar, ce fel de evidență, ce fel de control? Cu ani în urmă, ne-am pus întrebarea cum poate fi cunoscută frecvența zilnică, pe școală, la cursuri și consultații a celor peste 2.000 de elevi din liceu, de la cursuri de zi, secția română și sirbo-croată, secția serală și fără frecvență? Catalogele sau jurnalele anilor de studiu reflectă situația doar la nivelul acestora. Dirigintele nu este zilnic preocupat de aceste probleme, nefiind legat permanent numai de anul de studiu pe care îl conduce în această calitate. Soluția am găsit-o în alcătuirea unui grafic trimestrial, pe zile și pe clase, afișat în sala profesorală și completat la zi de către profesorii de serviciu, care înregistrează numeric absențele motivate și nemotivate. Graficul sesizează permanent unde este necesară intervenția pentru remediere, la timp, a situației frecvenței, fără a aștepta sfârșitul unei săptămâni, sau al unui trimestru.

O altă întrebare și o altă soluție. Cum poate fi cunoscută, permanent, situația activității concrete

a celor peste 90 de cadre didactice ale școlii, în afara orelor de clasă, activități care sînt în strînsă legătură cu perfecționarea lor profesională, care au o influență deosebită asupra disciplinei și calității muncii lor? Fiecare formă de activitate din această categorie — fie că este vorba de pregătire profesională sau de participarea la acțiuni ale elevilor și ale organizației U.T.C., la întîlnirile cu părinții — are o inițială: de exemplu: CD — Casa corpului didactic; CS — catedră de specialitate; E — alte activități etc. Un grafic trimestrial, afișat tot în sala profesorală, controlat de responsabilii grupelor sindicale, este completat de fiecare cadru didactic, după efectuarea acțiunii, la rubrica din luna și ziua respectivă, cu inițiala care indică activitatea. Deci acest grafic relevă, permanent, gradul de solicitare a cadrelor didactice și natura activităților la care participă. În felul acesta, cînd apar sarcini „neprevăzute” (de obicei din afara școlii) se poate apela la cadrele didactice, care, conform situației din grafic, sînt mai puțin angajate în anumite perioade, dîndu-ne posibilitatea unei repartizări judicioase și echitabile a muncii, de la un trimestru la altul.

În cadrul liceului se desfășoară o activitate intensă de producție. Se impune, deci, o cunoaștere permanentă a numărului de elevi, ca și a valorii produselor realizate de către aceștia în cadrul microintreprinderii școlare. Elevii de serviciu, pe baza informațiilor conducătorilor de

atelieri, după terminarea zilei de lucru, completează graficul (trimestrial) care oglindește participarea zilnică, activă, a elevilor la sarcinile fixate în planul de producție al atelierelor. Și acest grafic, prin reflectarea ritmului de muncă și a calității muncii efectuate, ne permite să luăm măsurile cele mai corespunzătoare de îmbunătățire a activității tehnico-productive.

Consiliul de conducere trebuie să cunoască permanent ce s-a realizat și cum s-au îndeplinit obiectivele prevăzute în planurile trimestriale și în cel anual, pentru ca deciziile luate să fie științifice și nu întîmplătoare. În vederea efectuării unor analize obiective, de cîțiva ani, s-au introdus — în practica noastră de conducere — informațiile scrise asupra diverselor aspecte ale activității noastre. Tematica acestor informații este stabilită la fiecare început de trimestru.

Am prezentat cîteva din soluțiile găsite ca eficiente pentru realizarea unei cunoașteri reale, la zi, a muncii noastre, a sarcinilor multiple și complexe pe care le avem de rezolvat. Evidența și controlul efectuate sub această formă, rigurose deci, au implicații adînci asupra conținutului procesului instructiv-educativ, contribuind — odată cu celelalte forme de control — la punerea în acord a întregii noastre activități didactice cu cerințele obiective ale unității școlare, ale învățămîntului pe plan județean și pe plan național, în așa fel, încît să nu fie neglijat nici un sector de activitate. Nesesizarea la timp a unor lipsuri poate avea consecințe grave în obținerea rezultatului final — pregătirea cit mai temeinică a tineretului nostru pentru viață, pentru muncă.

Prof. DUȘAN SABLICI
director al Liceului nr. 1
din Timișoara

Asistența la lecții — mijloc de cunoaștere a elevilor

Documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 18-19 iunie 1973 cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului în Republica Socialistă România au scos, printre altele, în evidență obligația care revine tuturor cadrelor didactice de a cunoaște particularitățile, inclinațiile și aptitudinile elevilor, în vederea ridicării calitative a întregului proces instructiv-educativ. În vederea unei bune orientări școlare și profesionale și a încadrării elevilor în viața și activitatea socială.

Colectivul didactic al Liceului nr. 2, cu limbă de predare germană din Sibiu, este permanent preocupat de cunoașterea, prin diferite mijloace și căi, a elevilor.

Directorul școlii are multiple posibilități de a cunoaște elevii școlii, dacă se găsește tot timpul printre profesori și elevi, dacă discută cu ei diferite aspecte ale activității didactice, sau ale organizației de tineret, propunînd soluții eficiente și dînd indicații potrivite pentru clarificarea tuturor problemelor.

Asistențele la lecții ne oferă nu numai informații despre munca fiecărui profesor, ci constituie și prilejul de a cunoaște colectivele claselor, nivelul pregătirii lor, greutățile care apar în activitatea acestora, sau numai în pregătirea unora dintre elevii clasei, diversele aspecte legate de disciplina și comportarea lor. Personal, îmi notez numele elevilor care au dat răspunsuri bune, pe ale celor nepregătiți, unele observații în legătură cu stilul lor de muncă. Uneori fac, cu permisiunea profesorului, la sfîrșitul lecției, cîteva aprecieri în fața colectivului clasei privind ținuta, atitudinea și răspunsurile elevilor.

Urmărirea repetată și ritmică a activității și conduitei elevului, a progreselor înregistrate în cei patru ani de liceu la diferite materii, sau grupe de discipline, îmi indică factorii care motivează obținerea acestor rezultate: mă ajută în îndrumarea elevilor pentru alegerea secției — umaniste sau realiste — în formarea unor opțiuni, în concordanță cu aptitudinile și deprinderile lor, pentru viitoarele profesii.

Un alt domeniu, controlat prin asistență, este pregătirea tehnico-productivă a elevilor, desfășurată în atelierele școlii. De pildă, mă întîlnesc cu situații în care, elevii premianți, cu toată bunăvoința arătată, nu dau randament maxim în efectuarea anumitor lucrări, datorită unor insuficiențe deprinderi practice.

Un loc important în realizarea cunoașterii elevilor îl ocupă disciplina. În activitatea zilnică din școală elevul nu dă prilejul să constatăm nivelul de dezvoltare a deprinderilor, de conduită civilizată, dacă respectă regulamentul școlar. Deseori discut cu părinții elevilor care contravin într-un fel sau altul, disciplinei școlare, pentru a înlătura cauzele acestor manifestări neregulate. Ne interesează mult și activitatea și comportarea elevului în colectiv, integrarea sa în viața socială a clasei și a școlii, prezența sa activă în organizația U.T.C., nivelul de dezvoltare a conștiinței sale, orientarea sa ideologică, concepția sa despre lume, gradul de convingere și atitudinea față de viață. Și în acest sens m-au ajutat numeroase convorbiri individuale cu elevii și asistențele la lecții. Dealtfel, obiectul principal al Comisiei metodice a diriginților, din acest an, este cunoașterea psiho-pedagogică a elevilor, în vederea sporirii eficienței și calității muncii instructiv-educative, pentru a cărei îndeplinire conducerea școlii oferă tot sprijinul, îndrumările necesare și efectuează un permanent control.

Prof. EDDA GROSS,
director al Liceului nr. 2 din Sibiu

Priorități în cercetarea conducerii științifice

După opinia noastră, în etapa actuală este necesară o amplificare mai relevantă a investigației și analizei științifice a teoriei explicative a structurii sistemului nostru de învățămînt, cu stabilirea ponderii determinante a factorilor care o condiționează, cu definirea social-politică și pedagogică a modalităților de exercitare a prozozei, planificării, organizării, îndrumării și controlului de către agenții acțiunilor de conducere (persoane și organe colective) în toate subsistemele sau sistemele parțiale ale învățămîntului. Subliniem că pe traiectoriile și în sensul indicat de obiectivele de bază ale învățămîntului, definite cu atîta profunzime și claritate de Plenara C.C. al P.C.R. din 18-19 iunie 1973, ar trebui să fie jalonate în totalitate cercetările, pentru rezolvarea concretă a principalelor probleme specifice fiecărei trepte de învățămînt. Spre ilustrare, transformarea în fapt a hotărîrii de importanță istorică privind generalizarea primei trepte de liceu pînă în anul școlar 1976/77, a făcut necesară comprimarea perioadei de timp pentru declanșarea acțiunilor strategice de stabilire a tipurilor și profiilor de liceu și a specializărilor din cadrul acestora, mai întîi pe plan central, iar apoi pe plan județean sau municipal, rămînd însă deosebit de stringentă necesitatea asumării unor responsabilități decizionale urgente pentru informarea opiniei publice, a conducătorilor de școli, a colectivelor didactice și a întregului efectiv al elevilor actualei clase a VIII-a în legătură cu modalitățile concrete de cuprindere, respectiv admitere în anul I de liceu.

Considerăm, de asemenea, că sînt vaste zone neexplorate în legătură

cu structura, mecanismul și valoarea actului de conducere la nivelul fiecărei categorii de conducători și pentru fiecare moment al unei acțiuni, începînd cu stabilirea scopului, alegerea mijloacelor de acțiune, elaborarea strategiei de efectuare a operațiilor, pînă la evaluarea rezultatului, respectiv a corespondenței acestuia cu scopul propus, atît pe termen scurt cît și pe termen lung.

Optimizarea funcțiilor conducerii în direcția orientării acțiunilor practice ale diferitelor categorii de conducători constituie un alt deziderat cu totul îndreptățit al cercetărilor. Se știe că sînt importante deosebiri în modul de manifestare a acestor funcții, determinate de domeniile concrete ale conducerii și de sfera de competență a celor ce au sarcini de conducere. Planificarea, spre exemplu, este o funcție și un domeniu prioritar în ansamblul conducerii, fiind prezentă la toate treptele ierarhice și în toate compartimentele funcționale din învățămînt. Considerăm că sînt necesare cercetări riguroase în legătură cu metodologia elaborării planului general de muncă al școlii și, mai ales, în legătură cu structura acestuia, întrucît domeniile, obiectivele și măsurile din cuprinsul lui sînt complexe și extrem de neomogene, iar concepțiile și practicile întîlnite în procesul concret al planificării sînt variate și controversate. În condițiile unei abordări frontale a cercetării funcției de planificare din școală nu poate scăpa din obiectiv repertoriul foarte larg de tipuri de planuri care prin definiție proiectează și reglează activitățile de conducere (planuri operative speciale de măsuri după evenimente și etape școlare, planuri ale organelor și persoanelor aflate

în subordinea colectivului de conducere al școlii, planuri ale organelor colaboratoare din interiorul sau exteriorul școlii, cu toate subdiviziunile lor organizatorice, precum și planuri ale serviciilor sau organelor auxiliare — bibliotecă, cabinet medical etc).

Un efort susținut se impune și în privința fundamentării științifice a actelor de decizie cu privire la viața școlară sub toate aspectele ei, experimentînd mai consecvent și cu mai multă energie soluțiile posibile pentru a depista pe cele optime, corespunzătoare cerințelor instrucției și educației socialiste în fiecare etapă în care ne aflăm.

Așezarea procesului de conducere a învățămîntului pe rezultatele teoriei și metodologiei cercetării operaționale, înțeleasă flexibil, polivalent și multidiscplinar și făcută în lumina teoriei marxiste a acțiunii și a sistemelor sociale, constituie o altă direcție prioritară de evoluție a cercetărilor.

Pot fi cuprinse în alte orizonturi teoretice și practice probleme cum ar fi cele cu privire la asigurarea funcționării sistemului informațional al învățămîntului pe ansamblul și la nivelul componenților săi, formularea, în termeni de acțiune, a aplicării principiului conducerii colective în deplinătatea potențelor sale (consilii profesionale, consilii și colective de conducere, catedre, consilii ale inspectoratelor etc.), enunțarea, în mod explicit, a modalităților de evaluare a eficienței pedagogice și economice a învățămîntului etc.

Plecînd de la simpla enunțare a aspectelor de conținut ale cîtorva din viitoarele cercetări ne dăm seama că problemele de conducere însăși, pe toate treptele ierarhice ale învățămîntului, nu se vor putea contura și nu se vor putea rezolva odată pentru totdeauna, ele au și vor avea un caracter procesual, apar și se desfășoară în lanț, în legătură organică și neîntreruptă cu fiecare etapă sau moment al evoluției învățămîntului, astfel încît să fie urmărite fără încetare, și sub raport teoretic și practic.

Conf. univ. dr. VASILE V. POPESCU

Insușirea matematicii moderne: Teoria mulțimilor cu aplicații practice la Școala generală nr. 97 din Capitală

FĂRĂ REPETENȚI

La jumătatea anului școlar

Încă din primele zile de școală au fost organizate consultații și meditații, incluse în programul zilnic, la toate obiectele de curs. La sfârșitul trimestrului I, în urma analizei care s-a făcut, a reieșit că avem rezultate mai bune decât în aceeași perioadă a anului trecut, înregistrând aproape 95% promoția. Din aceeași analiză a reieșit, însă, faptul că numărul de elevi cu note și medii de 5 și 6 este foarte mare, din care cauză am trecut la analiza eficienței orelor de consultații și meditații și în ședința comisiei diriginților, din luna ianuarie 1974, s-a ajuns la concluzia că trebuie să împletim toate formele de muncă posibile în așa fel ca fiecare elev să-și găsească terenul adecvat de pregătire firească. Cu începere de la 1 februarie a.c., am trecut la organizarea, pe lângă formele amintite, a grupelor de sprijin etc., la pregătirea în școală a 30 de elevi ai claselor mici și 55 ai celor mari. Între aceștia sînt și elevi cu medii de 5. Din experiența anilor trecuți, încă din anul școlar 1971-1972 noi am aplicat această metodă, am îmbunătățit organizarea acestei forme de muncă cu elevii. Elevii fac pregătire trei ore pe zi de la terminarea ultimei ore, cu excepția zilei de sim-bătă. Aceasta ne permite a lucra diferențiat, cu un număr mai mic de elevi, ceea ce ne asigură o mai mare eficiență. La terminarea orelor de curs, profesorii de limbă română, matematică, fizică, chimie, limbi străine dau indicații elevilor asupra temelor ce le au de efectuat acasă, explicînd, dacă este cazul, lecțiile sau temele. În continuare profesorii de serviciu urmăresc efectuarea temelor, după indicațiile profesorului de specialitate, și studiul individual. Supravegherea copiilor cade și în sarcina membrilor comitetului de părinți.

Prof. GEORGE MARACINEANU
directorul Școlii generale nr. 1 din
Breaza, jud. Prahova

Front comun: școala și familia

Cunoașterea formelor de manifestare a rămînerii în urmă la învățatură, a cauzelor care le produc, procedeele de prevenire și combatere a acestora au preocupat și preocupă colectivul de profesori și învățători ai Liceului „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte. Nu voi vorbi decât de una din multiplele acțiuni întreprinse pentru a preveni și combate rămînerii în urmă la învățatură. De curînd a avut loc în liceul nostru un interesant colocviu educativ „Contra insucceselor școlare. Rolul școlii și al familiei în combaterea rămînerii în urmă la învățatură”. Au participat părinții elevilor din anii I A și I B, diriginții celor două clase (prof. Gh. Stoicescu și prof. Argentina-Lorena Rusu) și directo-

rul liceului (prof. Florescu Stelian). Diriginții celor două clase au prezentat un scurt material în care s-au arătat: formele rămînerii în urmă la învățatură, cauzele; aportul școlii în prevenirea și combaterea acesteia; rolul organizației de pionieri și U.T.C., sprijinul familiei.

Ne-am oprit la rolul familiei, la contribuția ei la prevenirea și combaterea rămînerii în urmă la învățatură a elevilor. Din discuții s-au desprins câteva linii directoare în activitatea familiei, datorită ei de a forma la copii o atitudine justă față de școală și învățatură, de a controla permanent situația copilului la învățatură, menținînd un contact strîns cu colectivul pedagogic al școlii.

Prof. ARGENTINA-LORENA RUSU
Liceul „Nicolae Iorga”
din Vălenii de Munte, jud. Prahova

T.V.S. INTEGRATĂ

Dirijarea recepționării imaginii filmice (aspecte)

În emisiunile didactice, spre deosebire de emisiunile artistice, simbolurile filmice — imagini sau șir de imagini existente în contextul unui film — sînt astfel realizate și plasate în ansamblul filmului încît obiectele pe care le prezintă conțin idei, relații și situații care necesită o pregătire estetică specială a spectatorului. Totodată, intervin și alte elemente ce țin de realizarea cu mijloace specific cinematografice a mesajului televizat, care pot îngreui înțelegerea deplină și adevărată a mesajului transmis.

În proiectele de tehnologie didactică ale televiziilor respective, realizate de cercetătorii Laboratorului mijloace moderne de învățămînt din Institutul de cercetări pedagogice, difuzate regulat prin Buletinul radio-telescolă, sînt propuse modalități de dirijare a recepționării imaginii televizate, din care selecționăm câteva momente.

Prin scențele animate se înlesnește contactul elevilor cu o lume greu accesibilă, se vizualizează fenomene și procese imperceptibile cu ajutorul organelor de simț, se sugerează prin simboluri de diferite categorii desfășurarea unor fenomene și procese despre care elevii nu și pot forma reprezentări pe altă cale. Fiecare animație servește construirii unei anumite noțiuni, prezentării și sublinierii unui anumit aspect sau caracteristici ale proceselor și fenomenelor. Cîmpul imaginii, direcționată în acest sens, neglijează implicit (din motive tehnice sau care țin de densitatea materialului) alte aspecte, alte caracteristici importante din punct de vedere științific, dar mai puțin importante din punct de vedere al logicii metodice, de expunere, de realizarea animației în conformitate cu scopul pentru care a fost concepută.

Perfecționare

Profesia de educator este prin definiție o profesie a perspectivei. Investim de-a lungul unor cicluri școlare în tinerele generații un anumit volum de cunoștințe, ne străduim să le formăm anumite deprinderi de muncă din cele mai diferite domenii, deprinderi potențial operaționale care vor fi întrebuițate de către cei pe care îi instruiam abia odată cu integrarea lor socio-profesională. Și tocmai distanța dintre momentul transmiterii și formării acestor noțiuni și deprinderi și acela în care devin efectiv operaționale este pentru marea masă de educatori un motiv serios de îngrijorare.

Accelerația dezvoltării diferitelor discipline și perisabilitatea cunoștințelor par a constitui pentru educatori termenii ireconciliabili ai ecuației care se cheamă educație. Nici cînd în trecut nu s-a pus cu mai multă acuitate chestiunea actualizării cunoștințelor profesionale ale educatorilor, aducerea disciplinelor didactice pe care le predau la nivelul atins de ramurile respective ale științei, artei și culturii. De aici, și nevoia obiectivă de a asigura într-un cadru organizat, într-un sistem cuprinzător, primenirea acestor cunoștințe de specialitate, psiho-pedagogice și social-politice. Devenită problemă națională, modernizarea și perfecționarea învățămîntului, implicit a educatorilor, este în aceeași măsură și o problemă personală a fiecăruia în parte — educatoare, învățător sau profesor. Deschiderea spre viitor sau, cum spunea cu o fericită expresie un cercetător contemporan, „simțul viitorului” devine „cheia de boltă” a exercitării profesiei de educator. Mobilitate intelectuală, receptivitate, spirit critic dezvoltat sînt atribute ale profesorului care predă astăzi în școala românească și care privește spre viitor cu certitudinea pe care i-o conferă convingerea intimă că se află în sensul mișcării progresive a disciplinei căreia i s-a dedicat, a gândirii și practicii pedagogice contemporane.

NICOLAE SORIN

CONSULTAȚII

Profesoarele T.E., O.I., N.A., văduve cu copii mici, au solicitat, în doi ani consecutivi, transferul (numirea) pe una din catedrele de specialitate publicate vacante în localitatea unde domiciliază și, de fiecare dată, au primit răspuns negativ, „motivindu-li-se” că au fost alte persoane mai îndreptățite, pentru „apropiere de soț”.

Profesoarelor și învățătoarelor T.A., B.E., I.O.E., M.N., cu soții pensionați pentru incapacitate temporară de muncă, sau din alte cauze, le-a fost respins transferul (numirea) solicitat, pe motiv că postul a fost acordat altora mai îndreptățiți „pentru motivul apropiere de soț cu activitate permanentă în localitate”. Cu toate intervențiile făcute la diferite organe administrative, în scris și verbal, situația a rămas aceeași.

— Pentru a veni în sprijinul comisiilor pentru instituirea pentru examinarea cererilor de transferare și numire a personalului didactic, precum și a comisiilor pentru judecarea contestațiilor, legiuitorul a prevăzut rezolvarea acestor cereri în ordinea de preferință a motivelor invocate de solicitant.

Ordinea motivelor de transferare (numire) prevăzută de art. 24 din statut este următoarea:

- pentru apropiere de soț (soție) aflat în activitate permanentă și cu domiciliul în localitatea unde se solicită transferarea;
- pentru apropiere de părinți domiciliati în comune;
- pentru motive de sănătate care impun schimbarea localității;
- pentru apropiere de părinți domiciliati în orașe și
- pentru alte motive.

Prin „interpretarea” dată cazurilor de mai sus, cererile au fost scoase din rîndul celor ce li se acordă preferința cea mai mare (a) și soluționate în cadrul celorlalte subpuncte, mai ales, la „alte motive”, dacă au mai rămas locuri.

Să aprofundăm puțin această „interpretare”: Dacă soțul ar fi trăit, solicitanta se bucura de prioritatea ce i-o acordă legea la transferări și numiri, iar în situația cînd soțul a decedat și singură trebuie să se lupte cu toate greutățile vieții ca întreținătoare de familie, nu-i mai putem aplica această prevedere? Din contră, în astfel de împrejurări se impune să analizăm cu mai multă atenție și grijă cererile oamenilor muncii și să le soluționăm în spiritul legilor statului nostru.

Tot printr-o astfel de „interpretare” s-a putut ajunge și la soluționările de mai sus în cazul soților pensionați, care, chipurile, n-ar mai avea activitate permanentă în localitate. Situația învățătoarei B.E. s-ar fi putut rezolva favorabil, dacă soțul ar fi rămas în muncă încă două luni. În cazul pensionării nu e aceeași situație? Printr-o studiere mai profundă a legilor și o mai bună cunoaștere a situației fiecărui solicitant, s-ar fi putut în-lătura astfel de neajunsuri cu urmări nebanuite pentru cei în cauză.

IOAN BADIU

VIRGINIA CRETU
cercetător științific, Institutul de
cercetări pedagogice

Cît mai aproape de oameni

O discuție cu prof. Maria Șoneriu, președinta Comitetului sindicalului învățămînt Brașov, despre munca pe care o desfășoară în cadrul comitetului, devine extrem de agreabilă; în primul rînd, pentru că această muncă se finalizează în realizări multiple și remarcabile; în al doilea rînd, pentru că tot ce s-a înfăptuit este prezentat fără ostentație, cu multă modestie. „Să știți, meritul nu este numai al meu, ci mai ales al oamenilor din birou și comitet, cu care lucrez” — preciza, repetat, interlocutoarea noastră în timpul discuției. În cele ce urmează nu ne vom referi la inițiativele întreprinse de comitet pe tărîm profesional; am ocupa în revistă un spațiu prea vast. Ne vom limita doar la ceea ce se întreprinde aici, la Brașov, pe linie sindicală, pentru ca educatoarele, învățătorii, profesorii și ceilalți salariați ai instituțiilor de învățămînt să aibă condiții cît mai bune de trai și de muncă — cu alte cuvinte, să se simtă oameni. Iată, de pildă, aflăm că a intrat în tradiția comitetului sindicalului învățămînt ca, în fiecare toamnă, împreună cu inspectoratul școlar, să organizeze o întîlnire cu noile cadre didactice sosite în oraș. „Știți — ne spune prof. Maria Șoneriu — proaspeții absolvenți vin de pe băncile facultăților cu multe vise. N-avem dreptul să-i lăsăm singuri! La aceste întîlniri le ascultăm doleanțele, aflăm ce îi preocupă în afara muncii de la catedră, ce talente, ce pasiuni au etc. Tinerii primesc îndrumările necesare, se iscă pe loc inițiative interesante. Prin comisia de asigurări sociale a Comitetului, care se deplasează la noua lor domiciliu, aflăm condițiile în care ei locuiesc. În acest an școlar patru educatoare și două învățătoare din ultima promoție au primit case noi, în bloc. Mai avem de rezolvat problema locuinței pentru două familii de navetiști. S-au făcut demersuri și pentru ele, astfel că în curînd vor scăpa de navetă”. Tot în urma întîlnirii din toamnă a fost înjghebat un cor feminin (de 24 de

tinere), care în curînd va da primul său spectacol. Alți tineri activează în cercuri sau în diverse formații artistice. Sub patronajul Comitetului sindical își desfășoară activitatea o valoroasă echipă de teatru de păpuși (a obținut premiul I pe țară la un concurs), compusă din 12 educatoare, cunoscută nu numai în Brașov, ci și în împrejurimi (Codlea, Cristian, Rîșnov, Prejmer ș.a.). Păpușile și întreaga recuzită sînt confecționate de membrele formației, condusă strălucit de educatoarea Octavia Chiriac.

Prin grupele sindicale, Comitetul își face simțită prezența ori de cîte ori în viața unui membru de sindicat survine un eveniment deosebit: o căsătorie, o naștere, pensionare etc. Alteori, unor oameni cu venituri mai mici li se dau ajutoare materiale: unei îngrijitoare de școală, de pildă, pensionată în urma unui accident, i s-a dat de curînd un ajutor bănesc; la fel unui pensionar fără familie. O altă pensionară, imobilizată de reumatism poliarticular, a fost trimisă, pe spezele Comitetului, la clinica din Timișoara spre a fi tratată de dr. Boici. Și exemple s-ar mai putea da destule.

În prezent prof. Maria Șoneriu și membrii comitetului pe care îl conduce au unele nemulțumiri generate de situația în care se află grădinițele întreprinderii de tricotație și a Fabricii „Dezrobirea”, ale căror conduceri — spre deosebire de altele din oraș (C.F.R., „Steagul roșu” etc.) — nu acordă suficientă atenție unităților preșcolare. Ar mai fi de notat și faptul că prea rar Consiliul județean al sindicatelor Brașov repartizează bilete de tratament și odihnă pentru cadrele didactice în perioada vacanțelor, sau că o instituție importantă cum e Casa corpului didactic nu are încă un sediu propriu. Dar, prof. Maria Șoneriu, președinta Comitetului sindicalului învățămînt din Brașov, speră că, prin strădania, într-un viitor nu prea îndepărtat, vor dispărea și aceste „mici” neajunsuri.

R. DIMITRIE

Treptele măiestriei

Dacă în discuția cu vreun locuitor al cetății banilor — oricare ar fi el — aduci vorba, chiar în treacăt, de Corul sindicatului învățămînt din Craiova, ai și declanșat, fără să-ți dai seama, un dispozitiv invizibil care lasă să curgă un adevărat torent de elogii. Explicația e simplă: această formație artistică și-a câștigat un binemeritat prestigiu, devenind o prezență vie, caldă și emoționantă în inima tuturor oamenilor acestor locuri.

Pentru a se ajunge aici, cum își poate da seama oricine, a fost nevoie de mult talent, de pasiune și de incommensurabilă dăruire. Cîți ani s-au scurs de la acel timid început, cînd o mină de oameni — învățători și profesori craioveni — emoționați ei înșiși de înția lor apariție în public, dădeau primul spectacol coral? Se vor împlini nu peste mult timp trei decenii. De atunci, Corul sindicalului învățămînt din Craiova a urmat un drum continuu ascendent, devenind tot mai cunoscut: în oraș, în județ, în țară și chiar peste graniță. Corul și-a mărit numărul cântăreților talentați (în prezent ajungînd la peste 100), și-a amplificat repertoriul (acum poate satisface cele mai variate și elevate gusturi — muzică clasică românească, prelucrări de folclor, arii din opere și operete, lucrări de Beethoven, Brahms, Schuman, Weber, Strauss etc.).

De mai bine de un deceniu, bagheta corului este ținută de profesorul Alexandru Racu, muzician prin vocație. Sub bagheta lui talentată, corul a urcat treptele măiestriei, încununîndu-se cu lauri: Premiul special al Radioteleviziunii și titlul de laureat al celui de al VII-lea concurs coral pe țară (1964); Premiul III la cel de al VIII-lea concurs (1966); Premiul II la cel de al IX-lea concurs (1969); Premiul

„Omăgiu partidului” și titlul de laureat la al X-lea concurs coral (1971). La aceste înalte distincții cu caracter național se adaugă numărul, de-a dreptul impresionant, de premii cucerite la concursuri și festivaluri județene, sau la unele confruntări artistice internaționale.

În momentul de față, Corul sindicalului învățămînt din Craiova se află în finala concursului „Cîntare patriei”, organizat de Televiziunea română; deci, la un pas de a-și adăuga o nouă frunză, proaspătă și strălucitoare, la cununa de lauri.

D. RACHICI

În miezul vieții școlare

Grupa sindicală de la Liceul din Cristuru-Secuiesc, în vederea mării randamentului la învățătură al elevilor, și-a axat munca pe câteva coordonate de bază. Una dintre acestea este evitarea supraîncălzirii, la care se poate ajunge numai prin înnoirea și modernizarea procesului instructiv-educativ. În acest sens, am căutat mai întîi să depistăm cauzele supraîncălzirii; am stat de vorbă cu elevii, cu părinții lor, am organizat mese rotunde între profesori și specialiști. Din aceste acțiuni am tras concluzia că evitarea supraîncălzirii se leagă strîns de modernizarea conținutului învățămîntului, ca și de metodele de predare folosite. Elevii, bunăoară, cer ore de curs atractive, legate de spiritul epocii noastre, de marile descoperiri științifice; iar nouă ne revine sarcina nu numai de a le transmite cunoștințe, dar și de a-i învăța arta învățării.

O altă problemă care stă în atenția noastră este aceea a noii relații

ALEXIE LAZĂR FLORIAN
„Personaj cu flamură” (ceramică)

ALBUM PLASTIC

Un album mai puțin obișnuit — fiind prilejuit de un eveniment în premieră, Expoziția republicană de pictură, sculptură și grafică a profesorilor de arte plastice din România — este volumul de reproducere ale lucrărilor expuse în sala Dalles, în martie 1973, ca urmare a inițiativei Societății profesorilor de muzică și desen și a Ministerului Educației și Învățămîntului.

Cuvîntul înainte, semnat de Adriana Botez-Crainic îl recomandă ca pe o adevărată antologie plastică, atît pentru ponderea numelor de maeștri — dintre care unii conducători de școală, precum Alexandru Ciucurencu, sau Corneliu Baba — cît și pentru nivelul artistic înalt al majorității lucrărilor, selectate, de altfel, după criteriul valoric.

Albumul însușează stiluri diverse, predominant fiind viziunea modernă, înnoitoare. Calitatea artei celor prezenți în expoziție și în paginile care le reproduc lucrările este și o mărturie a autenticității educației umaniste și estetice pe care profesorii artiști o realizează de la catedrele pe care le conduc și prin intermediul operei lor.

Din agenda comitetelor sindicale din Capitală

Sectorul 1

Din inițiativa Comitetului sindicalului învățămînt al sectorului 1, București, educatoarele și învățătorii de la clasele I-IV au participat la un schimb de experiență avînd drept obiectiv creșterea nivelului la învățătură a viitorilor școlari. În vederea aceluiași scop, în toate școlile din sector s-a prelucrat referatul „Metode și procedee de lichidare a repetenției la clasele I-IV”; pentru elevii slabi a fost introdus programul prelungit în fiecare școală.

Pe linia orientării școlare și profesionale s-au înființat două cabinete (la Școala generală nr. 172, pentru elevii claselor a VIII-a și la Liceul nr. 21, pentru elevii claselor a XII-a), care au devenit un adevărat „ghid” la îndemîna elevilor, diriginților și părinților din sector, indicînd școli și profesii spre care se pot orienta viitorii absolvenți.

Sectorul 5

Pentru perfecționarea maștrilor-instructori din școli, în sector a fost inaugurat un ciclu de expuneri pe teme de pedagogie și psihologie. Cea mai recentă expunere, ținută de un specialist, s-a numit „Cunoașterea elevului, punct de plecare în activitatea tehnico-productivă” și a fost urmată de o lecție practică.

Responsabilii cu munca politică și cultural-educativă din școli s-au în-

trunit la o dezbatere intitulată: „Munca de informare politică a cadrelor didactice prin intermediul presei”.

În agenda Comitetului sindicalului învățămînt din sector, pentru vacanța de primăvară, se află înscrisă și o acțiune cu caracter turistic și recreativ: organizarea unei excursii în străinătate.

Sectorul 6

O temă care a fost dezbătută în toate grupele sindicale din sectorul 6: „Disciplina cadrelor didactice — condiție principală pentru îndeplinirea sarcinilor învățămîntului”. Discuțiile înregistrate în grupe vor fi continuate și finalizate într-o apropiată plenară pe sector.

Pentru mărirea eficienței muncii tehnico-productive, a avut loc o ședință de birou, la care au fost invitați toți organizatorii grupelor sindicale din școlile sectorului. Ședința, deci, a avut caracterul unui schimb de opinii, cu referiri concrete la situația din propria unitate școlară.

Peste cîteva zile Comitetul sindicalului învățămînt al sectorului, împreună cu Casa corpului didactic, va organiza, cu învățătorii, întîlnirea pe tema: „Sporirea randamentului școlar și lichidarea repetenției la clasele I-IV”. În acest sens, participanților li s-a pus la dispoziție o bibliografie selectivă.

nătoase față de muncă, față de viitorul absolvenți discutăm foarte des despre alegerea drumului pe care îl vor urma în viață, ținînd cont, totodată, de necesitățile economico-sociale ale județului Harghita. Chiar și atelierile școlare din cadrul liceului le-am profilat pe aceste necesități.

Sub conducerea grupei sindicale, comisia metodică a diriginților are în vedere continua îmbunătățire a muncii politico-ideologice în rîndul elevilor. Simpozionul ținut de curînd pe această temă, constînd din referate și participări la discuții, dintre cele mai interesante, a scos în evidență multe lucruri pozitive. S-a arătat, cu acest prilej, că unii profesori din școala noastră ar putea aduce o contribuție mai substanțială, în activitatea lor, pe linia întăririi muncii de educație și politico-ideologice.

Prof. UTÓ LÁSZLÓ
organizator al grupei sindicale,
Liceul Cristuru-Secuiesc,
județul Harghita

„Pentru cine?”

Nu vreau să spun că trăim subjugăți de profesiile noastre. Dar nu e mai puțin adevărat că ele își pun, oricum, pecetea asupra intereselor și preocupărilor noastre de zi cu zi. Trăim și noi, educatorii, această semitiranie a „meseriei” pe care o practicăm. Intre altele, din ea vine nevoia specifică profesorilor contemporani, nevoia de autoinstruire, de autoeducare.

Vrem mereu să știm cum procedează alții, cum se face în altă parte, cum se face mai bine, pe ce cale se poate valorifica în mai mare măsură potențialul uman care ne-a fost oferit cu dispoziția socială expresă de a forma din el populația adultă a societății viitorului.

Nu mă prind să dau ultimul răspuns atât de marilor și importante întrebări pe care ni le punem. Dar îmi îngădui unele sugestii pe care le-am putea, poate, lua drept repere pe drumul căutărilor noastre. Unul din ele ar fi să ne întrebăm mai întâi, „de ce?”. Și răspunsul e simplu. Din dorința de a ne sprijini pe ceea ce știm, pentru a atinge discursul succesului.

Și apoi, „pentru cine?”. Desigur

pentru elevi, pentru a valorifica tot ce este bun în ei. Deci educația lor este resortul propriei noastre autoeducații. Deci studiindu-i pe ei, înțelegându-le firea, dorințele, limitele, confuziile, aspirațiile, neliniștile, ezitățile, întrebările, greșelile, falsele sau întemeiatele certitudini vom înțelege ce ni se cere nouă să știm pentru a ne asigura succesul actului formativ.

Și oare nu este piatra unghiulară a atât de mult doritei modernizării, ameliorarea activității pedagogice prin prizma adaptării actelor noastre formative (subînțelegând că respectivele au drept mobil cerințele reale ale societății în care trăiesc și vor trăi copiii de astăzi) la particularitățile psihice și sociale ale grupurilor de elevi cu care lucrăm?

Se află, cred, în această adâncă, lucidă și cuprinzătoare înțelegere a elevilor toate bazele științei despre propria noastră instruire. Nu vom putea afla ce trebuie să aflăm și chiar nici cum să aflăm, decât știind precis cine sint ei, ce urmează să-i învățăm și cum putem să-i învățăm.

OCT. BUZESCU

„Laboratorul școlar de orientare”

E.D.P., 1973

Nu este, cred, inutil să reamintim cititorilor acestui volum două din lucrările, aparținând profesorului ieșean Ion Holban, care i-au premers, la intervale apropiate: „Realizarea personalității, hazard sau știință”. Editura enciclopedică, 1971 și „Puncte de sprijin în cunoașterea individualității elevilor”. Editura didactică și pedagogică, 1972. Cea de a doua — cu un capitol elaborat de Ana Gugiuman — pune la dispoziția educatorilor planul fișei pedagogice elaborate de autor, constituindu-se, așa cum se subintitula, ca un „ghid” în cunoașterea copilului. A fost, la vremea apariției, prezentată în revista noastră.

„Laboratorul școlar de orientare” pledează, prin însăși semnificația titlului, pentru instituționalizarea acțiunilor de orientare școlară și profesională. Autorul străduindu-se să ofere un „suport ergonomic” acestor acțiuni. Modul de a le include în sfera — largă — a noțiunii de „asistență complexă” acordată copilului, ca urmare a progresului social, în scopul unei realizări depline, determină, în același timp, pentru autor, nevoia de a preciza că ele se disting, sub aspectul conținutului și al specialiștilor chemați să le rezolve. Sint analizate, astfel, pe rând, nu fără a reveni asupra interdependenței lor: orientarea socială, orientarea școlară și orientarea profesională.

Un (al doilea) capitol al cărții este consacrat „Instituțiilor” (existente, sau propuse) ca forme ale acțiunilor de orientare sau de asistență. Întrucât — observă autorul — labo-

ratore de orientare s-au organizat simultan, în sectorul industrial și în cel al învățământului, o primă descriere se face laboratorului de întreprindere, urmată de aceea a cabinetului școlar de orientare.

Avantajele unui centru de asistență complexă (acordată elevilor, părinților, profesorilor etc.) ar conduce la posibilitatea centralizării informațiilor despre copil, de a-i urmări evoluția și de a interveni în sensul realizării personalității acestuia. Un astfel de centru este laboratorul interșcolar de orientare școlară și profesională. Cel înființat, în 1970, la Iași, îi servește autorului drept model în prezentarea condițiilor ergonomice. În prezența unui colectiv de specialiști cu formație diferită, într-un laborator ca cel în discuție: „alternează continuu examene, prelucrări de date, experimentări de probe, discuții cu diriginții, discuții cu părinții, discuții cu elevii, contacte cu profesorii în diferite probleme” (p. 122). Acordându-se, bineînțeles, prioritate problemelor de orientare. Una din condițiile succesului este colaborarea institutului preconizat cu instituțiile de cercetare. Se ajunge, în urma acestui condiții, la cel de al treilea model de instituție pentru desfășurarea acțiunilor de orientare: centru metodologic. Rolul acestuia ar fi unul complex: în primul rând, să asigure suportul științific al acțiunilor respective, prin elaborarea unor instrumente de lucru (teste, fișe etc.)

DRAGOMIR MAGDIN

Pregătire pentru viață

Societatea noastră socialistă în plină dezvoltare are nevoie de oameni plenar integrați în viața activă, de cetățeni temeinic pregătiți, legați de realitățile vieții ale prezentului. Noi, toți cei care sintem investiți cu sarcina de mare și nobilă răspundere de a-i pregăti pe viitorii cetățeni, am înțeles că învățământul nostru, modernizarea sa necesită în primul rând o susținută muncă în domeniul pregătirii tehnico-productive a elevilor, a înarmării lor cu deprinderi tehnice. Județul Brăila și în special orașul Brăila are o pondere însemnată în peisajul industrial al patriei. De aceea, atunci când am trecut la organizarea practicii elevilor și la amenajarea atelierelor școlare, am ținut seama de profilul industrial al orașului, de necesitățile din ce în ce mai sporite de cadre pe care le au întreprinderile din oraș și județ. Dorința noastră a fost și este ca în școlile din județ să pregătim viitoarele cadre ale economiei și industriei brăilene. Ajuțați de organele județene de partid și de stat am reușit să construim în ultimii ani 158 de ateliere noi și să amenajăm 156. În ceea ce privește dotarea, 118 ateliere sint înzestrate cu toate cele necesare să asigure în condiții optime instruirea practică a elevilor, iar 100 dintre ele sint în momentul de față insuficient dotate, dar în curs de dotare. În toate atelierele s-a desfășurat pînă în acest an școlar o fructuoasă activitate, reușind ca din munca elevilor să realizăm bunuri în valoare de 2713 156 lei. Pentru anul curent ne-am propus să realizăm din munca elevilor 3368 798 lei. Firește, mai avem multe de făcut dar, printr-o muncă plină de dăruire ne vom strădui ca în viitorul an școlar să îmbunătățim simțitor acest important domeniu al activității noastre. Greutăți evidente avem în ceea ce privește încadrarea unor specialiști care să îndrume activitatea elevilor deoarece, în momentul de față, nu toți cei pe care i-am angajat au o pregătire corespunzătoare și, din acest motiv, uneori activitatea se desfășoară formal. Au fost inițiate la nivel de județ cursuri de pregătire de specialitate și metodică, cursuri pe care le vom continua și în timpul vacanțelor, dar ele sint insuficiente. După părerea mea este nevoie de o pregătire serioasă în institute și facultăți pentru profesorii de matematică, chimie, fizică și biologie în așa fel încît să poată efectua și activități tehnico-productive cu elevii. Aceasta ar fi util și pentru încadrarea lor.

Firește, ar mai fi și alte probleme dar, vom lupta pentru înlăturarea lor astfel încît elevii noștri să poată fi pregătiți temeinic spre a fi încadrați în procesul muncii, să devină productivi în diversele compartimente de activitate, să iubească munca și pe cei ce muncesc.

Prof. emerit TIMOTEI PETRIDE
inspector general școlar
al județului Brăila

la închiderea ediției

Autointerviu

Formula „la închiderea ediției” — folosită ca supratitlu — consemnează, de regulă, știrca pe care redacția a selectionat-o din ceea ce sosește la redacție în ultimele momente dinaintea imprimării publicației, spre a atrage atenția cititorului asupra ei. De astă dată, „la închiderea ediției” înseamnă numai articolul cu care încheiem acest număr aniversar al revistei noastre. Este articolul care dorește a fi o punte de legătură între numărul de revistă care marchează și sărbătorește împlinirea a 25 de ani de activitate și numărul de revistă de săptămîna viitoare. Pentru acestea, la închiderea ediției ne-am propus un autointerviu.

Rep.: Care este momentul cel mai emoționant din munca dv. de profesori și, totodată, de redactori ai revistei?

Red.: Momentul deschiderii fiecărui scrisor prin care colegii de la catedră ne încredințează articolele lor, punctele lor de vedere asupra temelor puse în dezbatere, propunerile lor izvorite din dorința de a contribui la perfecționarea conținutului a învățământului românesc, cererile lor de a-i sprijini pentru rezolvarea unor situații personale sau, doar, vîndurile concise de informare asupra a ceea ce se realizează în școlile din țara noastră.

Rep.: Care sint cele mai mari satisfacții pe care le obțineți?

Red.: Bucuria de a reuși să facem ca „Tribuna școlii” să fie conținut o autentică tribună a cadrelor didactice.

Rep.: Dar, insatisfacții?

Red.: Momentul în care constătam că nu am putut răspunde la vreme unor scrisori ale colegilor noștri, că nu am fost prezenți acolo unde s-ar fi simțit necesară prezența redacției și a revistei, că nu am reușit să transmitem cu cele mai bune mijloace ideile și experiența care se cer.

Rep.: Sint convins că nu este ușor să realizați o prezentă activă, operativă și just echilibrată a tuturor sarcinilor și temelor prioritare. Totuși, ce faceți în această privință?

Red.: E greu, într-adevăr, să realizezi nu numai acest echilibru, dar și să alegi din numărul mare de propuneri de a se publica și de articole ce sosește la redacție. Avem, însă, în documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din iunie 1973 un izvor bogat de direcții pe care le promovăm cu înțelegerea noastră hotărîre și capacitate.

Rep.: Ca de obicei, și cu prilejul acestui interviu, ce dorinți să adresați colaboratorilor și cititorilor?

Red.: Incredintarea că vom sluji cu fermitate politica Partidului Comunist Român: dorința de a contribui la înfăptuirea măsurilor Ministerului Educației și Învățămîntului și la dezvoltarea activității organizate de Uniunea sindicatelor din instituțiile de învățămînt, știință și cultură; hotărîrea noastră de a depune toată străduința pentru modernizarea și perfecționarea continuă a școlii românești; cele mai calde mulțumiri tuturor colaboratorilor și cititorilor, urarea de sănătate, de fericire și de realizare cu succes a sarcinilor ce revin.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

PRIORITĂȚI PERMANENTE

Grupul sau grupurile de sarcini pe care le are, în permanență atenție, omul de la catedră, se ierarhizează după criteriul priorității. Nu mă refer la prioritățile orînduite calendaristic, încadrate în rubricile fixe ale planului de activitate al clasei și al școlii în dreptul unui număr de ordine și al unui termen de îndeplinire, cărora li se imprimă — și dacă e bine, și dacă nu este necesar — un caracter de campanie. Aș dori să ne oprim la prioritățile permanente, a căror esalonare, ierarhizare în timp se realizează în funcție de dominantă locului nostru de muncă, a obiectului muncii noastre și a subiecților cu care lucrăm — elevii — într-un sistem de subordonare — elastic — a tuturor sarcinilor cărora trebuie să le facem față, și nu prin eliminarea onora în favoarea sau detrimentul altora. Concret, sarcinile prioritare ale învățămîntului românesc în perioada actuală sint cele dezbătute de Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973 abordate în revista noastră într-o ordine care a dorit să respecte principiul pentru

care opinăm: prioritatea potrivită la timpul potrivit. Reamintim cîteva dintre ele: generalizarea învățămîntului de 10 ani, educația tineretului școlar prin muncă și pentru muncă, dezvoltarea rețelei învățămîntului liceal îmbunătățirea reală a rezultatelor muncii școlare prin lichidarea repetenției la clasele I—IV, prin prevenirea și eliminarea cauzelor care generează eșecul școlar. Intemeiate, deci, pe indicațiile concrete ale conducerii noastre superioare de partid și de stat — să se numim priorități-cadru — sarcinile prioritare se ramifică, se diversifică la fiecare nivel inferior. Deci, fiecare unitate școlară își alcătuiește planul de măsuri în raport cu realitățile particulare, fiecare clasă — adică fiecare profesor — își alcătuiește atent agenda de lucru, în funcție de dezvoltarea individuală a elevului și de etapa virtuală — confruntată însă, mereu cu cea reală — necesară îndeplinirii obiectivului propus.

VALERIA BACIU

La acest număr, ca la fiecare apariție a revistei, pe lângă redactorii care au semnat în paginile sale, și ale căror nume sint cunoscute cititorilor noștri, și-au mai adus contribuția și următorii colegi: Iosif Moscu, secretar tehnic de redacție, Aniela Firon, secretar machetator, Ecaterina Ionescu și Silvia Tabacu, corectoare, Dumitru Gh. Nicolae și Gheorghe Mihalache, paginotipografi, Dumitru Haită, administrator, Elena Dumitru, secretară, Marcela Cristache și Elena Rizea, dactilografe, Gheorghe Chivu, conducător auto, și Zamfira Alexandru, curieră.

CONTRIBUȚII LA ISTORIA PRESEI PEDAGOGICE ROMÂNEȘTI

TRIBUNA ȘCOLII Supliment

Nr. 136 (1222)

23 martie 1974

„TRIBUNA ȘCOLII” 25 DE ANI ÎN SLUJBA POLITICII P.C.R. ÎN DOMENIUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Debut

La 25 martie 1949 a apărut primul număr al revistei „Gazeta învățămîntului” (titlul vechii ediții a revistei „Tribuna școlii”). Format mare (ziar, în patru pagini), cu apariție săptămînală. În lunile vacanței de vară, apariție la două săptămîni, cu număr sporit de pagini.

În articolul program semnat, în acest prim număr, de Gh. Vasilechi, membru al Biroului politic al C.C. al P.C.R., ministru al învățămîntului public, se arată că „apariția unei gazete care să se ocupe în special cu problemele învățămîntului a devenit o necesitate imperioasă, în momentul în care în fața școlii de toate gradele se pun sarcini din ce în ce mai mari și mai importante”.

În condițiile luptei pe care o desfășura în acei ani poporul nostru pe frontul economic, politic și social, ca și pe cel ideologic și cultural, „Gazeta învățămîntului” apărea ca un organ de presă al Ministerului Învățămîntului Public și al Uniunii Sindicatelor Corpului Didactic, menit să sprijine traducerea în viață a imenselor sarcini ale învățămîntului public din România. „El (învățămîntul—n.n.), se arată în același articol program, trebuie să lichi-

deze neștiința de carte, să ridice nivelul cultural al poporului nostru, să pregătească cadrele de specialitate necesare punerii în valoare a bogățiilor țării noastre, precum și oamenii de știință în vederea dezvoltării științei în toate sensurile ei. Pentru a duce munca cu succes, învățămîntul nostru trebuie să fie inzestrat cu tot ce are nevoie și, în primul

rînd, cu un corp didactic bine pregătit, atît din punct de vedere profesional, pedagogic, cît și din punct de vedere politic, în acțiunea de pregătire multilaterală a corpului didactic din țara noastră. „Gazeta învățămîntului” va trebui să joace un rol de frunte. În paginile acestei gazete se vor pune în dezbateri o serie de probleme științifice, pedagogice și de cultură generală care interesează în mod deosebit învățămîntul” (...). „Gazeta învățămîntului” va înfățișa politica școlară a partidului și guvernului nostru și va mobiliza masele la aplicarea în practică a hotărîrilor luate. „Gazeta învățămîntului” va fi, în același timp, un educator politic, un organizator și mobilizator al marelui de profesori, învățători, studenți, elevi și părinți la munca pentru desăvîrșirea reformei învățămîntului și îndeplinirea tuturor sarcinilor ce stau în fața școlii din Republica Populară Română”.

În același prin număr, un comunicat: „Reducerea prețului la manualele școlare”. Președinția Consiliului de Miniștri comunica: Pentru a pune la dispoziția tineretului școlăresc manuale la prețuri cît mai ieftine, Consiliul de Miniștri a luat hotărîrea ca, începînd de la 20 martie 1949, să scadă prețurile manualelor școlare tipărite de stat cu 14—56%.

Primul număr mai cuprinde articole care susțin și explică obiectivele reformei învățămîntului, militează pentru alfabetizarea întregii populații a țării, pentru dezvoltarea învățămîntului tehnic.

În general, în această perioadă revista se axează pe probleme privind: munca în grădinițele de copii, activitatea învățătorilor la clasele I—IV, aplicarea

(Continuare în pag. a 2-a)

(Urmare din pag. 1)

reforme învățământului, reorganizarea programelor și manualelor, învățământul tehnic și universitar, activitatea sindicatelor, probleme de viață ale cadrelor didactice, alfabetizarea, contribuția cadrelor didactice la cooperativizarea agriculturii, activitatea inspectoratelor școlare, dezvoltarea culturii fizice.

În primul său an de activitate, gazeta se ocupă intens de crearea cursurilor I.C.D. pentru învățători și profesori, de crearea bazei materiale a învățământului, de examenele din învățământul universitar. Numeroase dezbateri sint organizate pe marginea manualelor, a metodicilor și materialului didactic. Nr. 36 din 8 decembrie 1949 consemnează înființarea Școlii superioare pedagogice.

Consecvență programului

Primul număr din anul al II-lea de la apariția gazetei: un editorial care marchează acest eveniment, subliniind contribuția ei la marile prefaceri sociale, culturale și economice ale țării noastre. Revista se orientează, în continuare, consecvent programului său, către problemele centrale ale învățământului, abordând în același timp teme politice, sociale și economice de interes general. Remarcăm prezența a numeroase articole critice, foiletoane, caricaturi etc., precum și a numeroase semnături prestigioase ale unor profesori și oameni de cultură.

Nr. 79 din 6 octombrie 1950 consemnează înființarea titlurilor de învățator și profesor emerit, iar nr. 128 din august 1951 publică Hotărârea C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la măsurile de îmbunătățire a condițiilor de trai și de muncă ale cadrelor didactice. Nr. 159 din 19 aprilie 1952: Congresul învățătorilor.

În anii 1952—1957 revista continuă să aducă o contribuție însemnată la traducerea în viață a politicii școlare a partidului și guvernului, la ridicarea învățământului pe o treaptă mai înaltă. Prin articolele publicate, ea mijlocțește un larg schimb de experiență între școlile noastre și îndrumă slujbii școlii în rezolvarea problemelor muncii de instruire și educare. Între preocupările asupra cărora își concentrează atenția în această perioadă, întâlnim problema lărgirii învățământului de șapte ani (școlarizarea a 90% din absolvenții școlii elementare) în vederea generalizării lui în anii următori. Tot în această perioadă, gazeta își orientează activitatea spre înfăptuirea Hotărârii C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. din 13 iulie 1956 cu privire la îmbunătățirea învățământului de cultură generală. Ea consemnează dezbaterile din Consfătuirea pe țară a cadrelor didactice și a părinților. Sint publicate integral, noile programe de învățământ pe care Ministerul Învățământului le supune dezbaterii publice. Pe marginea acestora, în coloanele gazetei au loc ample discuții. Gazeta organizează raiduri, convorbiri, rubrici, pe teme referitoare la întărirea muncii de educare patriotică a elevilor, lichi-

darea supraîncărcării, munca obștească la sate, politehnizarea învățământului, generalizarea experienței pozitive.

Printre autorii articolelor din această perioadă întâlnim numele unor remarcabili oameni de știință ca acad. I. Murgulescu, prof. univ. Stanciu Stoian, prof. univ. N. Dinculescu ș.a. Mai semnează, de asemenea, Petre Drăgoiescu, Cristofor Simionescu, Gh. Ploieșteanu, A. Chircev, P. Popescu-Neveanu, Th. Mucică, T. Opriș, I. Dragu, E. Mănac, Oct. Buzescu, M. Ionel, I. Ioan, C. Rădoi, M. Popescu, Virginia Popovici etc.

Ediția în limba maghiară

La 20 septembrie 1957 „Gazeta învățământului” salută apariția revistei de învățământ în limba maghiară „Tanügyi Ujság”.

Revista „Tanügyi Ujság” — publicație în limba maghiară, editată de Ministerul Educației și Învățământului și Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură — a apărut ca rod al politicii naționale a Partidului Comunist Român. Primul număr a apărut la 15 septembrie 1957. În anii 1957—1958 apare bilunar

în 8 pagini, format mic, iar de la 1 ianuarie 1959 săptăminal, tot în format mic, pînă la 1 ianuarie 1966. Între 1 ianuarie 1966—1 mai 1971 apare săptăminal în 4 pagini, format mare. Începînd cu 1

(Continuare în pag. a 3-a)

(Urmare din pag. a 2-a)

mai 1971 apare săptăminal în 8 pagini, format mic, în culoare.

Începând din 1 august 1959, redacțiile „Gazetei învățămîntului” și „Tanügyi Ujság” au fost unificate printr-un ordin al ministrului învățămîntului. Și după înființarea revistei „Tribuna școlii” (1 mai 1971) colectivul redacțional al revistei „Tanügyi Ujság” continuă să facă parte din redacția comună a celor două publicații.

Revista „Tanügyi Ujság”, adresându-se educatoarelor, învățătorilor și profesorilor din învățămîntul de cultură generală, care predau la școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din țara noastră, a militat consecvent de-a lungul existenței sale pentru înfăptuirea politicii școlare a partidului și statului nostru. Avînd ca bază planul tematic general al redacției, ea s-a ocupat și se ocupă de problemele majore ale dezvoltării și perfecționării învățămîntului, de orientarea și îndrumarea cadrelor didactice de limba maghiară din România, publicînd, în acest scop, în traducere, materiale de orientare și îndrumare apărute în „Tribuna școlii”, precum și articole semnate de colaboratori proprii.

Revista „Tanügyi Ujság” acordă o atenție sporită problemelor legate de îmbunătățirea și perfecționarea predării limbii materne și a limbii române în școlile și secțiile cu limba de predare maghiară. Militează consecvent pentru întărirea colaborării și conlucrării frățești ale cadrelor didactice români și maghiari, pentru educarea elevilor în spiritul prieteniei frățești dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare.

Abordează — înfînd seama de specificul profilului său — teme pedagogice, educative și metodice, legate de perfecționarea procesului instructiv-educativ, inițiază diferite acțiuni și dezbateri cu participarea colaboratorilor săi. Publică opiniile oamenilor școlii privind diferite aspecte ale instrucției și educației, articole despre experiența practică a educatorilor, despre viața și activitatea lor. În decursul anilor, revista a reușit să grupeze în jurul său colaboratori valoroși din rîndul cadrelor didactice de limba maghiară din școli și licee, de la catedre de pedagogie și psihologie ale universităților și institutelor pedagogice, ridicînd mereu nivelul publicistic și științific al articolelor publicate.

Pe drumul indicat de partid

În anii 1958—1962 găsim în gazetă cîteva rubrici fixe: „Pe drumul politehnizării învățămîntului”, „Învățămîntul peste hotare”, „De la Ministerul Educației și Învățămîntului”, „Din activitatea școlilor profesionale și tehnice”, „Din activitatea organelor sindicale”, „Din experiența anului încheiat”, „Viață de partid”, „Răspuns cititorilor”, „Comentarii, însemnări bibliografice” etc.

Articole privind munca în clasele I—IV, sînt axate pe teme ca: predarea la clase simultane, vacanța elevilor, munca Institutului de științe pedagogice, înlăturarea supraincercării elevilor, reducerile din programele de învățămînt, elaborarea manualelor școlare, educarea patriotică a elevilor, bibliotecile școlare, orientarea profesională, activitatea profesorilor în societățile științifice, învățămîntul politic la clasele I—IV, perfecționarea profesorilor, pregătirea pentru viață a elevilor, practica în uzină, primele cadre ale învățămîntului politehnic: expoziția elevilor din Capitală.

Numărul din 25 iulie 1958 și următoarele: 10 ani de la reforma învățămîntului. Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu privire la generalizarea învățămîntului elementar de șapte ani. Pregătirea pedagogică a viitorilor profesori. Toate eforturile pentru dezvoltarea și întărirea învățămîntului de șapte ani. Toate eforturile pentru extinderea acțiunii de politehnizare, reforma învățămîntului, hotărîre între școala burgheză și școala nouă socialistă. Îndrumări privind predarea fizicii și chimiei în strînsă legătură

cu însușirea cunoștințelor agricole, Pregătirea viitorilor muncitori și tehnicieni agricoli, Seminarul internațional pentru învățămîntul politehnic, Reforma scrierii chineze, Școala egipteană în trecut și azi, Învățămîntul public în R.S.S. Estonă, Ziua internațională a cartei educatorilor.

Printre colaboratori: Anghel Manolache, D. Salade, Petre Drăgoiescu, I. Radu, I. Dragu, Luminița Ghivirigă, Ion Bădică, Francisc Wild, Grigore Chelea.

Ultimul număr din 31 decembrie 1958 apare în opt pagini, format mic.

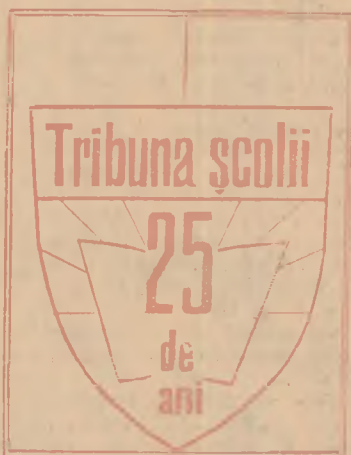
În 1959 se disting compartimentele: „Viața de partid”, „Consultații” (pe probleme de socialism științific), „Școala și producția”, „Învățămîntul profesional și tehnic”, „Procesul instructiv în învățămîntul elementar și mediu și în învățămîntul seral”, „Însemnări de la lecții”, „Pregătirea profesională a cadrelor didactice”, „Organizare-conducere”, „Problema educativă”, „Aniversări, consemnări”.

La 27 martie 1959 apare numărul festiv care marchează aniversarea unui deceniu de la înființarea „Gazetei învățămîntului”. Articolul omagial „Gazeta noastră” este semnat de Ministerul Învățămîntului și Culturii și Comitetul Central al Sindicatului muncitorilor din învățămînt și cultură.

În 1960, gazeta continuă să-și concentreze atenția asupra legării școlii de producție. Între articolele publicate, pe această temă, amintim: „Cunoașterea bazelor producției”, „Realizări în legarea învățămîntului de viață”, „Elemente importante în predarea cunoștințelor agricole”, „Cerințele producției și pregătirea viitorilor muncitori”, „Practica social-productivă a elevilor”, „Practica în industrie și agricultură”, „Pregătirea tehnică a cadrelor necesare economiei”, „Căi de însușire a deprinderilor practice”.

Congresul al III-lea al partidului consemnează în lucrările sale — publicate în nr. 571 din 24 iunie 1960, — cuprinderea în școala de cultură generală a peste 85 la sută din absolvenții clasei a IV-a în clasa a V-a. Ocea ce însemna că aproape întregul tineret de vîrstă școlară va fi absolvit în 1962 școala de 7 ani. În aceste condiții, se prevede trecerea treptată la învățămîntul general de 8 ani, astfel ca durata școlii medii de cultură generală să ajungă la durata de 12 ani. Totodată, se consemnează faptul că, începînd cu acel an

(Continuare în pag. a 4-a)

(Urmare din pag. a 3-a)

școlar, se introduce gratuitatea completă a manualelor pentru toți elevii de la clasa I până la clasa a VII-a inclusiv.

Dintre articolele consacrate procesului de învățământ (cursuri de zi, serale și fără frecvență) reținem: „Ce măsuri impun rezultatele primului trimestru”, „Mijloacele de dezvoltare a judecății copiilor”, „Mai multă grijă pentru conținutul lecțiilor”, „Să pregătim din timp lucrările scrise trimestriale”, „Câteva procedee de stimulare a lecturii în afara clasei”, „Examene la cursurile fără frecvență”, „Exprimarea corectă în clasele I—IV”, „Lecții în școala serală”, „Din activitatea școlilor speciale”, „Metoda grafică în predarea geografiei”, „In ultima etapă a anului școlar”, „Orele de consultații”, „Recapitularea materiei în clasele I—IV, prima zi de examen”, „După examenul de maturitate, pentru noi progrese în cultivarea exprimării corecte a elevilor”, „Pentru buna pregătire a noului an școlar”, „Din experiența anului școlar încheiat”, „Succesele școlii, roade ale politicii partidului”, „Reîncepem munca în noul an școlar”, „Actualitatea în predarea geografiei”, „Puncte de vedere asupra predării fizicii”, „Muzica în școli”, „Se dezvoltă învățământul seral”, „Succes la învățatură, dragi muncitori elevi”.

În compartimentul rezervat problemelor educative, se disting articolele: „Atitudinea pedagogului în relațiile cu părinții”, „Munca educativă în școala serală”, „Munca în educarea preșcolariilor”, „In casele de pionieri”, „Jocuri pentru preșcolari”, „Concursul de literatură al elevilor”, „Bogat conținut activității extrașcolare”, „Taberele de vară”, „In vacanță”, „Zile de vacanță”, „Program bogat de educație fizi-

că în tabere”, „Școala și teatrul”, „Educația și pacea”, „Conținutul muncii diriginților în atenția organizației de partid”, „Pentru îmbunătățirea muncii în învățământul preșcolar”, „Caracterizarea psiho-pedagogică a elevilor”, „Educarea în spirit ateist”.

O serie de articole sînt dedicate pregătirii profesionale a cadrelor didactice: „Consfătuirea diriginților”, „Programe pentru concursul de definitivat”, „Din viața cercurilor pedagogice”, „Pentru ridicarea nivelului muncii de cercetare pedagogică”, „Pregătirea viitorilor profesori de istorie”, „Cursuri de perfecționare”, „Lucrările personale pentru obținerea gradului II”, „Unele observații pe marginea examenului de definitivat”, „Îndrumarea tinerelor cadre”, „Munca profesorilor de educație fizică”, „Viitorii învățători și predarea educației fizice”, „Viitorii învățători — profil larg de pregătire”.

În 1961 și 1962, se mențin aceleași rubrici ca și în 1960. Sporadic, mai apar rubricile: „Însemnări de la lecții”, „Procesul instructiv-educativ în școală”, „Consultații”, „Școala și familia”, „Perfecționarea cadrelor”, „Activitatea organizației sindicale”, „Cărți”, „De la corespondenți și cititori”.

Rubrica „Învățământ elementar și mediu” care devine mai tirziu „Învățământ de cultură generală” cuprinde articole de genul: Unele observații asupra abecedarului, Planificarea compunerilor, Comisii metodice, Îndrumarea muncii directorului, Utilizarea materialului intuitiv, Perspectivele dezvoltării istoriei și predarea chimiei, Caietul de științe naturale, Îndrumarea studiului individual, În centrul atenției, frecvența, Predarea pozițiilor subiective și predicative, Să aplicăm cu pricepere noile programe școlare, Păreri despre predarea cu profesori specialiști la clasele I—IV.

„Școala și producția”: Lucrările frontale de laborator, Formarea simțului de răspundere al elevilor pentru utilajele cu care lucrează, Protecția muncii, o problemă importantă, Unele aspecte ale legării teoriei de practică în predarea zoologiei, Cercurile pedagogice de cunoștințe agricole, Toamna pe ogoare, Practica pe baze științifice.

„Învățământul seral”: Diriginți în școala serală, Lecții de recapitulare, Analizînd lucrările scrise, Procedee eficiente de predare, Atenție la calitate, Utilizarea manualului de fizică pentru clasa a VIII-a, Particularități care trebuie respectate.

„Învățământ profesional și teh-

nic”: Creația tehnică în școlile din sectorul industriei grele, Elemente de tehnică nouă în pregătirea ucenicilor constructori, Folosirea laboratorului de mașini agricole și tractoare, Cunoștințe de pedagogie viitorilor maiștri, Trăsături noi în pregătirea muncii de înaltă calificare, Exemple din producție la disciplinele tehnice, Preocupări centrale în școlile de petrol-chimie.

„Probleme educative”: Cînd lipsește îndrumarea dirigințelui, Grijă pentru avutul obștesc, Autodeterminarea, mijloc important de educație comunistă a elevilor, Ore de dirigenție legate de actualitate, Sfatul unității de pionieri, Aspecte de la Casa pionierilor din Ploiești, O oră cu tema: Eroii se nasc eroi?, Cum am folosit literatura pentru copii în activitatea la grupa mare, Regimul de zi al elevilor, Ce asigură succesul muncii educatorilor, Pentru educația igienico-sanitară a elevilor, Opinia colectivului de părinți.

„Perfecționarea cadrelor”: Cursul central pentru profesorii de literatură, Cîteva considerații metodice asupra primelor lecții de istorie în clasa a V-a, În legătură strînsă cu practica, Munca de cercetare a Institutului de științe pedagogice.

Alături de celelalte materiale care tratează problemele învățământului și prin prisma activității sindicale, preocupare permanentă a revistei de-a lungul întregii sale existențe, apare frecvent în această perioadă rubrica: „Viața sindicală”. Dintre articolele care au apărut în această rubrică, amintim: „Organizațiile sindicale în noul an școlar”, „Alegeri sindicale în învățământ”, „Lucrările Conferinței sindicatelor din instituțiile de învățământ și cultură”, „Propaganda profesională”, „Pentru o calitate ridicată a muncii profesionale”, „Preocuparea pentru condițiile de muncă” etc.

Dintre semnăturile care apar cu o mai mare frecvență, reținem: Stanciu Stoian, Anghel Manolache, Anatolie Chircev, Virgiliu Radulian, G. Văideanu, Dumitru Almaș, Mircea Sintimbreanu, Luminița Ghivirigă, Florin Mugur, Emil Bildescu, Eugen Bliedeanu, Octavian Buzescu, Mircea Herivan, Mircea Ionel, Iosif Moscu, Stela Predescu, Constantin Rădoi, Monica Robea.

În anii 1963—1967 „Gazeta învățământului” continuă să se mențină la formatul mic, în patru pagini. Se menține în

(Continuare în pag. a 5-a)

(Urmare din pag. a 4-a)

linii mari și profilul rubricilor și al paginilor („Lecții“, „Școala și producția“, „Învățământul profesional și tehnic“, „Probleme educative“, „Învățământul fără frecvență“, „Învățământul seral“, „Din activitatea organizațiilor sindicale“ — seria anului 1963).

Se remarcă, tot în anul 1963, tratarea experimentului de la clasele I—IV (predarea pe obiecte, cu profesori de specialitate) Constituirea Consiliului învățământului de cultură generală al Ministerului Învățământului. Predarea agriculturii ca obiect nou introdus în planul de învățământ, Lupta împotriva mediocrității, O adevărată campanie pentru încheierea cu bune rezultate a anului școlar.

Se conturează preocupări proeminente pentru modernizarea predării, pentru reevaluarea tradițiilor școlii românești („Un veac de existență a școlii medii „Nicolae Bălcescu“ din Brăila), pentru valorificarea experienței profesorilor (extrase din lucrările de grad).

În ianuarie 1964: Plenara Comitetului Central al sindicatelor din R. P. Română și Plenara Comitetului sindicatelor din instituțiile de învățământ și cultură.

Modernizarea învățământului se impune ca o preocupare centrală. Reținem: „Tehnică modernă în predare“; „Introducerea mijloacelor tehnicii moderne“; „Cele patru generații de material didactic“, „Telepedagogie“, „Autoinstruirea programată și mașinile de învățat“, „Laboratoarele lingvistice“, „Cibernetica în învățământ“, „Profilul profesorului din deceniile următoare“, „Modernizarea învățământului matematic“ (experimentarea predării unor elemente de teoria mulțimilor și algebră la clasele I ale Școlilor generale de 8 ani nr. 122 și nr. 50 din Capitală, elemente noi în studiul matematicii etc.).

Modernizare

Anul 1965, anul Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, marchează o nouă etapă în existența învățământului din România și a revistei noastre. Acțiune concentrată pentru ridicarea nivelului calitativ al întregului învățământ (Modernizarea învățământului, Experimentarea predării pe obiecte, cu profesori la clasele I—IV, campanii pe etape de an școlar — începutul și sfârșitul anului școlar, recapitularea, examenele etc. —

evaluarea randamentului muncii școlare, introducerea ciberneticii ca obiect de învățământ, perfecționarea pregătirii cadrelor didactice, dezbateri asupra programelor și manualelor clasei a IX-a (elevii clasei a IX-a din acest an vor constitui prima promoție a școlii de 12 ani).

Odată cu primul număr al anului 1966, „Gazeta învățământului“ revine la format mare, în opt pagini. Ritmul de apariție rămâne săptămânal, cu excepția lunilor de vară, când gazeta apare la două săptămâni, cu un număr sporit de pagini.

În anii 1966—1967, continuă acțiunea de stimulare și sprijinire a ridicării nivelului calitativ al învățământului. Este caracteristică pentru ultima parte a acestei perioade, aflată sub semnul Directivelor Congresului al IX-lea al P.C.R., atenția care se acordă problemelor teoretice ale învățământului modern și valorificării tradițiilor progresiste ale învățământului românesc, pe de o parte, iar pe de altă parte, realizării unei cotituri radicale în activitatea practică a cadrelor didactice. Articolele cum sînt: „Pregătirea viitorilor profesori“, „Eficiența lecției“, „Accentuarea caracterului independent al muncii elevilor“, „Folosirea pe larg a mijloacelor audio-vizuale“ sau rubrici ca „Pe direcțiile indicate de Congresul partidului“, „Dezbateri asupra programelor și manualelor“, „Din experiența anului încheiat“, ilustrează tocmai aceste preocupări.

În aceeași lumină sînt tratate problemele școlii generale (în anul 1965 a intrat în clasa a IX-a prima promoție de absolvenți ai școlii generale de opt ani), ale învățământului preșcolar (se fac proiecte pentru o nouă programă), ale învățământului seral și fără frecvență, ale profilului liceelor economice, ale învățământului liceal de specialitate (nr. 857 din 2 iulie 1964, publică Legea cu privire la înființarea, organizarea și funcționarea liceelor de specialitate).

Se combate supraîncărcarea elevilor, se militează pentru formarea viitorilor învățători și profesori la nivelul cerințelor actuale. Didactica este privită ca un domeniu de creație. Se deschid larg porțile ideilor novatoare în rubrica „Opinii“, care continuă număr de număr, după cum continuă și rubricile „Tribuna experienței“ sau „Din experiența oamenilor școlii“. Între colaboratori se disting numeroși academicieni, oameni de cultură și artă, cadre didactice universitare, profesori, învățători, educatoare

(Octav Onicescu, Iorgu Iordan, Alice Săvulescu, Gh. Oprescu, Ionescu Gulian, Victor Vilcovici, E. Nicolau, Gheorghe Ștefan, Anghel Manolache, Stanciu Stoian, Mircea Basarab, Horia Lovinescu, Victor Săhleanu, Șerban Cioculescu, Gh. Ștefan, Costin Ștefănescu, Petru Spacu, Radu Codreanu, Ecaterina Oproiu, Paul Borcea, Andrei Bogdan, Petre Stănculescu, C. Peștișanu, Gheorghe Șovu, Luminița Ghivirigă, Gh. Herescu, Valeriu Neștian, Miltiade Ionescu, Constantin Asmarandel, Rodica Coman, Oltea Delarâscruci, Octavian Buzescu, Mircea Herivan, Stela Predescu, C. Rădoi, Monica Robea.

★

În numărul 859 din 29 iulie 1966, „Gazeta învățământului“ salută apariția revistei lunare „Colocvii despre școală, familie și societate“.

O publicație soră

Revista „Colocvii“ apare la 1 iulie 1967; cu 28 de pagini, în coperti cu un „cuvînt de binecuvîntare“ semnat de Tudor Arghezi. Articolul program, „La început de drum“ este semnat de acad. Ștefan Bălan, ministru al învățământului. Revista își propunea, așa cum rezultă din acest articol, „să întărească propaganda pedagogică, să aducă un spor necesar de înțelegere și pătrundere a problemelor, constituind o tribună de dezbateri, de schimb rodnic de experiență între toți factorii educativi și să formeze o opinie publică activă privind educația noilor generații“. „Atrăgînd în rîndul colaboratorilor oameni de știință, artiști și scriitori, învățători, profesori și pă-

(Continuare în pag. a 6-a)

(Urmare din pag. a 5-a)

rinți, — se mai spunea în acest articol program — noua revistă are menirea de a stimula inițiativa creatoare în problemele multiple ale educației, a tuturor celor care, în spiritul umanismului socialist, făuresc în sufletele tinerelor generații chipul cu înalte trăsături morale ale omului epocii noastre. Ea se va strădui să întărească și să dezvolte sentimentul răspunderii educatorilor și părinților, chemați să dăruiască patriei socialiste cetățeni pe măsura înălțătoarelor idealuri spre care poporul nostru se îndreaptă, muncind cu abnegație sub conducerea înțeleaptă a Partidului Comunist Român. Folosind mereu nesecatul tezaur de valori etice, științifice și culturale din care își trage forța societatea socialistă, revista va men-

ține neabătut acest contact vital cu izvoarele educației comuniste".

Fidelă acestei orientări, revista „Colocvii” debutează, în primul său număr, cu ancheta „Ce trebuie să știe părinții despre educație”, „Patru întrebări despre idealurile de viață” și convorbirea „Să discutăm despre vocație, pasiune, talent” pentru a continua în numerele următoare cu articole de genul: „Adolescentul nostru despre prieteni”, „Cind începem studiul unei limbi străine”, „Pentru o familie unită și puternică”, „Moda și bunul gust”, „Părinți, vă cunoașteți copiii”, „Din carnetul unui director de liceu”, „Orizontul cultural al tinerilor”, „Orientarea școlară și profesională”, „Zgomotul, dușman al copilului”, „Cultura de azi și omul de azi”, „Adaptarea

preșcolară”, „Internatul școlii profesionale”, „Elementul familial și primii doi ani ai copilăriei”, „Frumusețea profesiunii”, „Educația fizică și sportul în anii de școală”, „Copilul de la 7 la 12 ani”, „Climatul familial în perioada școlară”.

Abordind teme cum ar fi „Educația integrării sociale”, „Climatul familial în perioada pubertății”, „Activitatea dirigintelui”, „Autoritatea părinților”, „Climatul familial în perioada adolescenței”, „Relația profesor-elev”, „Semiinternatul școlar”, „Clasa a XII-a în fața opțiunii”, „Școala generală de 10 ani”, „Raportul dintre generații”, „Învățământul românesc în lumina Congresului al X-lea”, „Dialogul părinților cu copiii și școala”, „Perfecționarea continuă a cadrelor didactice”, „Filmul și televiziunea școlară”, (anul 1969) sau „Sat, oraș, educație”, „Profesor în condițiile instruirii programate”, „Familia și psihoza examenelor”, „Adolescenții și frumosul”, „Tineretul și libertatea”, „Directorul și particularitățile individuale ale profesorilor”, „Mijloacele audio-vizuale în predarea limbii franceze”, „Vorbirea la copiii mici”, „Probleme interdisciplinare în învățământul de cultură generală”, revista „Colocvii” întreprinde întinse convorbiri și anchete (uneori în mai multe numere în șir) în rindurile a numeroși psihologi, pedagogi, medici școlari, părinți, profesori, oameni de știință, cultură și artă.

Vreme de aproape cinci ani, din 1966 pînă în 1971 revista „Colocvii” cuprinde un larg evantai de teme și probleme care interesează în egală măsură părinții, profesorii, întregul tineret și întreaga societate.

Revista apelează, în anchetele și colocviile sale la colaboratori de prestigiu. Între participanții la dezbateri și semnării articolelor întîlnim nume ca: Tudor Bugnariu, Ursula Schiopu, Maria Banuș, Nina Casian, Veronica Porumbacu, Virgil Teodorescu, Al. Andrițoiu, Lucia Demetrius, Luminița Ghivirigă, Eugen Blideanu, Sorin Stati, Dumitru Salade, George Macovescu, Solomon Marcus, George Văideanu, Alexandru Mitru, Mircea Sintimbreanu, Mircea Malița, Paul Popescu-Neveanu, Henry Coandă, Grigore C. Moisil, Șerban Cioculescu, Eugen Rusu, Gheorghe Mihoc, Mihail Rațiu, Sorin Nicolae, Stela Predescu, Valeria Baci, Dimitrie Rachici, Gheorghe Anca, Petru Vintilă, Emil Giurgiuță etc.

Răspunzînd cerințelor dezvoltării

La Plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968 se pun noi probleme privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală, profesional, tehnic și superior din Republica Socialistă România. În sprijinul îndeplinirii sarcinilor stabilite de această plenară, „Gazeta învățămîntului” publică studii și materiale privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală, a învățămîntului profesional și tehnic. Numeroși oameni de cultură își exprimă opinia privind profilul și modalitățile de formare a intelectualului de mîine, privind potențialul formativ al științelor. Este luat totodată în dezbateră proiectul Statutului cadrelor didactice. În 1969, are loc Conferința Națională a cadrelor didactice. Publicînd lucrările conferinței, „Gazeta învățămîntului” își face o datorie de onoare din a milita în numerele sale următoare pentru traducerea în realitate a sarcinilor trasate de Plenară.

Articolele din numerele care urmează acestui eveniment sînt concentrate către traducerea hotărîtă în practică a măsurilor stabilite și a indicațiilor date de partid. Ele sînt orientate către determinarea unei mai mari operativități, a unei mai bune organizări și a unui mai înalt nivel profesional și de competență în aplicarea directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și a Legii învățămîntului, a prevederilor din Statutul cadrelor didactice care a fost a-

(Continuare în pag. a 7-a)

(Urmare din pag. a 6-a)

doptat la această conferință. În aceeași toamnă, s-a trecut la realizarea practică a învățămîntului obligatoriu de zece ani și, în numeroase numere ale revistei, apar articole care susțin această acțiune. De asemenea, e susținută îmbogățirea dotării școlilor generale și a liceelor cu laboratoare didactice — condiție importantă pentru legarea învățămîntului de practică, după cum este susținută legătura directă, nemijlocită care trebuie să existe între cercetarea științifică și perfecționarea învățămîntului precum și formarea etică și civică a tinerei generații.

La 21 martie 1969, „Gazeta învățămîntului” aniversează 20 de ani de apariție. Cu acest prilej, ministrul învățămîntului și președintele Biroului Executiv al Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură semnează în pagina I, un salut în care apreciază contribuția gazetei la sprijinirea școlii și a cadrelor didactice în îndeplinirea înaltei lor misiuni sociale.

Numerele 1004 și 1005 din august 1969, publică lucrările Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român. În spiritul sarcinilor trasate de Congres, gazeta își orientează activitatea spre generalizarea învățămîntului de 10 ani, spre legarea învățămîntului de practică, spre școlarizarea copiilor de 6 ani în clasa I, spre problemele educației tineretului, în conformitate cu Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului în Republica Socialistă România aprobate de Plenara din 22—25 aprilie 1968 și Legea privind învățămîntul în Republica Socialistă România.

Printre semnăturile care apar în această perioadă, amintim: T. Opreș, Gh. Dascălu, V. Popescu, G. Văideanu, Pavel Apostol, V. Almaș, I. Novac, I. Dragu, Gleb Simionescu, F. Chirea, M. Ghivirigă, E. Maftei, Septimiu Chelcea, N. Radu, T. Radu, Al. Bojin, Pompiliu Vilcu, Pațița Silvestru, Gr. C. Moisil, Tamara Dobrin, Violeta Zamfirescu, V. Radulian, Ursula Schiopu, Aculin Cazacu, Adrian Păunescu, Lucia Demetrius, Edmond Nicolau, C. C. Giurăscu, F. Anghel, Gh. Sireteanu, I. Dragu, V. Neșțian, C. Ottescu. A. Chircev.

Două volume

În anul al 23-lea de la apariție, în nr. 1086, în articolul intitulat „Capitol final”, „Gazeta învăță-

mentului” își anunță după o activitate neîntreruptă de 22 de ani și două luni, încetarea apariției și se arată că ea închide un volum din istoria învățămîntului românesc de după eliberare — volum care consemnează momentul deschiderii porților școlii pentru toți copiii patriei, al lichidării neștiinței de carte, al generalizării învățămîntului obligatoriu de 7, de 8 și apoi de 10 ani, al tuturor eforturilor de extindere și perfecționare a acestui atât de important compartiment social — pentru a deschide un altu care, așa cum spune autorul articolului, „continuându-l pe primul, va scrie, tot în cronici săptămânale, istoria învățămîntului românesc pe mai departe, oglindind gândurile și faptele decenului opt”.

În același număr, se anunță apariția revistei succesoare „Tribuna școlii”, revistă săptămînală de învățămînt, editată de Ministerul Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt, știință și cultură, revista rezultată din unificarea „Gazetei învățămîntului” și a revistei „Colocvii”. „Tribuna școlii” va apare în 12 pagini format 30/42 cm, în două culori. Prețul de vînzare va fi de 1 leu exemplarul.

O nouă etapă

Revista „Tribuna școlii” apare la data de 7 mai 1971, în formatul ei actual, în 12 pagini cu periodicitate săptămînală.

Primul număr reflectă larg orientările viitoare ale revistei, pe coordonatele stabilite pentru învățămînt de către Partidul Comunist Român.

În articolul program — intitulat „La început de drum” — Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, configurează tabloul principalelor obiective și sarcini ale revistei:

„Revista «Tribuna școlii», a cărei existență o inaugurăm prin acest număr, se adresează tuturor educatoarelor, învățătorilor și profesorilor din învățămîntul general și liceal cu chemarea de a munci neobosit pentru înfăptuirea politicii partidului și statului nostru în domeniul învățămîntului, pentru promovarea a tot ce este nou și avansat în știință, artă și literatură, în gândirea pedagogică națională și universală. Ea va trebui să dezbate problemele majore ale școlii și să faciliteze schimbul de idei și opinii între forurile de conducere ale învățămîntului și cadrele didactice de la catedră, să încurajeze spiritul critic și inițiativa creatoare a valorosului nostru corp didactic, să dezvăluie cu curaj neajunsurile care se mai constată în activitatea unor școli sau organe de învățămînt, să sprijine Ministerul Învățămîntului în luarea operativă a unor decizii cât mai eficiente.

Noua revistă, după cum și numele o arată — se spune mai departe în respectivul articol — va trebui să devină cu adevărat o tribună vie a schimbului de experiență, a unor dezbateri fructuoase asupra structurilor învățămîntului, planurilor, programelor și manualelor școlare, să devină, totodată, purtătorul de cuvînt al noului în teoria învățării și în tehnologia didactică”.

În lungul șir al numerelor apărute cu regularitate din 1971 și pînă astăzi, se observă grija de a duce la îndeplinire hotărîrile Conferinței Naționale și ale Congresului al X-lea al P.C.R. precum și pentru traducerea în viață a hotărîrilor de partid și de stat apărute în această etapă: Programul Partidului Comunist Român pentru îmbunătățirea activității ideologice, pentru ridicarea nivelului general al culturii și educației socialiste a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste; Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973 cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului.

În toată această etapă, școala este tratată în coloanele revistei ca un „izvor de cultură și factor de civilizație”, prin ceea ce este chemată să realizeze: pregătirea

(Continuare în pag. a 8-a)

(Urmare din pag. a 7-a)

generațiilor de constructori ai societății, răspîndirea culturii în mase. Sarcina pregătirii generației tinere este abordată în mod creator sub raportul înnoirilor ce trebuie aduse în domeniul conținutului predării (și de aci, al programelor, planurilor de învățămînt și manualelor), al metodelor de predare, al echipamentului școlar, al bazei materiale a învățămîntului, ca și în însăși concepția cadrelor didactice despre predare și misiunea lor în contextul prefacerilor contemporane.

În ceea ce privește conținutul predării, etapa 1971—1974 a revistei „Tribuna școlii” se distinge prin spațiu larg acordat legării școlii de producție, activităților tehnico-productive ale elevilor și scopurilor social-integrative ale acestor activități. Au fost folosite în sprijinul realizării acestui proces, mai ales, anchetele, dezbaterile, articolele de analiză etc. Aproape că nu a existat număr care să nu amintească, într-un fel sau altul, despre necesitatea îndeplinirii acestei importante sarcini.

Continuînd tradiția „Gazetei învățămîntului”, „Tribuna școlii” se ocupă îndeaproape, an de an, de conținutul planurilor de învățămînt și, mai ales, al programelor și manualelor școlare, antrenînd în dezbateri oameni ai școlii din toate colțurile țării. În ultimul timp, revista a acordat, din acest punct de vedere, în paginile speciale rezervate acestor compartimente, o atenție deosebită dezbaterii programelor pentru învățămîntul preșcolar și clasele I—IV.

Problema modernizării metodelor de predare, a utilizării unei metodologii noi, eficiente a fost

abordată, mai ales, prin intermediul unor articole de împărtășire a experienței înaintate a școlilor din țară și de peste hotare. Articolele au subliniat în permanentă rolul important pe care îl are învățătorul și profesorul în adaptarea metodelor tradiționale la cerințele contemporane ale muncii la catedră, pentru cunoașterea și însușirea metodelor moderne de activitate în clasă. În strînsă legătură cu aceste sarcini au fost abordate problemele modernizării bazei materiale a școlii (pornind de la clădiri (vezi articolul „Construcțiile școlare ale viitorului” din nr. 61/1972) și ajungînd la problema transferării învățămîntului din sala de clasă tradițională în laboratoare, cabinete și ateliere școlare. În ceea ce privește înzestrarea laboratoarelor, cabinetelor și atelierelor, revista „Tribuna școlii” a luptat împotriva improvizăției și a empirismului, pentru confecționarea mobilierului școlar și a materialului didactic astfel încît acesta să slujească cu adevărat modernizării procesului instructiv-educativ.

Pentru modificarea și influențarea concepției cadrelor didactice în ceea ce privește sarcinile lor actuale, revista a pus în discuție o serie de probleme cum ar fi: „Conceptul de modernizare” (nr. 69/1972), „Ce este azi, ce va însemna miine cultura generală” (anchetă desfășurată în 1972 de-a lungul a mai multor numere), „Tehnologia instruirii” (1972) etc. În acest scop, al sprijinirii muncii profesorului pe linia perfecționării lui profesionale, au fost tratate cu regularitate aspectele variate ale sistemului organizat de perfecționare a personalului didactic din țara noastră prin articole care subliniază atît succesele lui cît și lipsurile acestuia, precum și prin materiale care au făcut cunoscute programele cursurilor de perfecționare de toate genurile.

Tot în scopul influențării conștiinței cadrelor didactice despre propria lor muncă și pentru aplicarea programului Statutului Partidului Comunist Român privind activitatea ideologică și de educare, aplicarea normelor eticii și echității socialiste, revista a căutat să fixeze mai bine accepțiunea misiunii de educator din țara noastră, sarcinile lui morale în etapa actuală. Se remarcă în acest sens suita de articole și editoriale pe probleme privind vocația educatorului, caracterul militant al misiunii de educator, exemplul educatorului și forța lui de influențare în școală sau în colectivitatea rurală sau urbană

(sînt de amintit aici, mai ales portretele de dascăli).

★

În sprijinul muncii la catedră a profesorilor, pentru perfecționarea lor pedagogică și politică, revista a inițiat editarea unui „Supliment de științe sociale”, care a apărut începînd cu nr. 43 din 8 aprilie 1972, săptămînal, în patru pagini mici, cu excepția lunilor din timpul vacanței de vară (iulie și august), cînd însăși revista apare o dată la două săptămîni. În acest supliment, au apărut lecții de științe sociale, semnalări de cărți noi, apărute în Editura politică, articole de prezentare a experienței înaintate din școli în predarea disciplinelor de științe sociale, al căror rol este deosebit de important în formarea concepției de viață a tineretului, în educarea lui comunistă, consultații pe teme politice și ideologice.

Totodată, „Tribuna școlii” a acordat o atenție susținută problemelor învățămîntului de peste hotare, rezervînd acestui compartiment pagina a 12-a, pagină în care au fost publicate sub forma unor interviuri, articole de analiză, note de drum și reportaje, informații și știri, despre realizările, fenomenele, ideile și tendințele contemporane din învățămîntul de pe toate continentele. Aici au fost larg reflectate realizările școlii din țările socialiste.

În etapa 1971—1974, în coloanele revistei „Tribuna școlii” au semnat personalități de prestigiu ale învățămîntului și culturii românești: Miron Nicolescu, Gr. C. Moisil, Al. Graur, Octav Onicescu, Emil Condurachi, Ștefan Milcu, Aurel Avramescu, Radu Voinea, Nicolae Teodorescu etc.

Întîlnim, totodată, semnături ale unor cadre universitare din cercetare și din Centrala Ministerului Educației și Învățămîntului: Traian Pop, Romeo Dăscălescu, A. Chircev, Vasile Popescu, Ion T. Radu, Eugen Blideanu, Ursula Schiopu, Paul Popescu-Neveanu, Ioan Badiu, V. Bunescu, Al. Gheorghiu etc.

Sînt prezente, firește, mai ales nume de profesori, învățători, educatoare: Florin Anghel, Miltiade Ionescu, Tudor Opris, Oscar Roșianu, Aurel Săulean, Eugen Balaci, Precup Roman, Maria Wermscher, Vasilica Firimiță, Silvia Bogdan, Profira Stan, Ecaterina Albici etc.

OCTAVIAN BUZESCU și colectivul de redacție: Ștefan Banto, Stela Predescu, Monica Robea, Nicolae Sorin, Valeria Baciu, Dimitrie Rachici, Violeta Apostol, Cornelia Gîrmacea și Dolna Voiculescu.

